

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-szörös pont sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér

Nyitóléc sora 40 fillér

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 252.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1908.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szerda, február 5.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Nem mennek...
- Lecke Aerenthalnak.
- Barabás köszönete.
- A pocok, mint clyan.
- Krivány szabadulása.
- Fuzió a lóvasut és hegylal motoros közt.
- A szent bank.
- Talált levelek.
- Tisza redivivus?
- Egy petíció következményel.
- Tárca: Vica gyászol. Irta: Lia.

Nem mennek...

Arad, február 4.

Ujesztendő óta vagy harmadszor mosolygott a koalíció csábító ajka a volt szabadelvű-pártra. Addig-addig hivogatták, nógatták, a míg elhitték, hogy csakugyan betér a *nemzeti* kormány portájára. A politikai csevegőkben ma formát is öltött a hír: a volt szabadelvű-pártiak, Tisza István gróf vezetése alatt bevonulnak az alkotmány-pártba. Andrassy Gyula ugyan rug-kapált az új vendégek ellen, végül azonban jónak látta, hogy bevegyék. Konstatálni kívánjuk, hogy a hírt még a mai nap folyamán meg is cáfolták.

Ez a hír azonban azok közül való, a melyeket kár megcáfolni. Mert a míg csak beszélnek róla, képtelenségnek tartja mindenki. Mihelyt cáfolják, azt vetik rá az emberek, hogy: mégis csak lehet valami benne. De hát a szabadelvű-párt és az alkotmány-párt fuziójának híre, annak dacára, hogy megcáfolták, mégsem igaz. A csábítás még nem tudott fogni a vi-

déki zugokba rejtőzött, óhitű hatvanhete-séken.

De hát dobjuk a vita koncául a kérdést: miért is lépnének be a volt szabadelvű pártiak a koalícióba, az alkotmány-pártba? Az egyik ok az lehetne, hogy politikai, személyi, anyagi érvényesülést keressenek. Aki a szabadelvűpártiak közül ezt kereste, az eddig is beléphetett a káriért biztosító pártok kapuin. Az alkotmánypárt csupa régi szabadelvű pártiakból áll s közöttük vannak igen sokan, akik november 18-ika, sőt a katasztrófális január 26-ika után is Tisza István hívei sorában állottak. Sőt nem kis számmal akadnak a régi szabadelvű párt emelőin nevelkedett jelesek a függetlenségi pártban, az öt negyvennyolcasok között is s talán ők tudnak a leghatásosabban a hatvanhétnek átkáról dörögni. A ki tehát érvényesülést keresett, eddig is megtalálta a hidat hozzá. A kik pedig mind máig elzárkóztak az új kormánypárt elől, akik ma is fanatikus hittel és csodálatos következetességgel vallják magukat egy nemlétező, megszűnt, semmivé lett párt híveül, — ezek leszámoltak azzal a gondlattal, hogy számukra a kormány kertjében virágok nőjenek. Ezért a volt szabadelvű pártiak nem fognak a koalícióba ugrani.

A másik ok lehetne: valamely nemzeti veszedelem, amely lerontja a haragosok között az esztendő sörényét, amely elnémitja az ellenszenvet, az indulatokat, elenyésztí a békés időkben szabadjára jutott elvi ellentéteket, megbocsáttatja a meg-

bántásokat s csak egyetlen egy közös érdeket tol előtérbe: a nemzet veszendő ügyét. Hol van ez a nemzeti veszedelem? A koalíciónak fáj ugyan a feje, de ezt a migrént nem lehet a nemzet bajának minősíteni. A horvátokat lefegyverezték, a kiegyezéssel tíz évre kibékítették Ausztriát, a klotürrel biztosítják magukat száz esztendőre az obstruktorok ellen, a kvótával a királyt nyerték meg, a katonai követelésekről lemondtak, — mi fájhat még nekik annyira, hogy ez a sajtó az egész nemzet testén keresztül nyilallik?

Igen, valami bajuk mégis van. A házszabályrevízió könnyen betetőzhető az ellenzéket, amelyet a koalíció eddigi dicsőséges tevékenysége megalapozott. A választójog reformja, ha olyan torz formában kerül a parlament elé, ahogy hirt ke-rekedett, a tömegek erejével edzi meg ezt az ellenzéket. Hát ahhoz kell a szabadelvű párt, hogy ezt az ellenzéket segítsen legyűrni s előre biztosítsa a kormánypártot mindennemű kegyetlen eshetőségek ellen.

Nos, tehát ez még kevésbé nógathatja a volt szabadelvű pártot a fuzióra, mint az apró érdekek. A szabadelvű párt nem állíthatja ki magáról azt a bizonyítványt, hogy csak kormánytámogatásra született; nem sülyedhet olyan erkölcsi mélységbe, hogy derült arccal lépjen azok közé, akik megvetették, mikor a koalíciónak gyöngylen ment a dolga s a barátságukat kínálják a volt szabadelvűeknek. mikor bajokba rekedtek. Ha a szabadelvű párt el tudta viselni a koalíció gunyját, bojkottját, lenézését, a koalíció szeretetét

Vica gyászol.

Irta: Lia.

A lányok összedugták fejüket és suttegni kezdtek. A főnöknő nem volt a műhelyben és így zavartalanul su toghattak. Vicáról folyt a beszéd, aki most odabenn a szalonban segédkezett a próbánál. — Oyan büszke pár nap óta! — jegyezte meg az egyik.

— Ugy cicomázza magát. Egy hét óta mindennap más és más ruhában jön. És milyen a frizurája! En azt hiszem, hogy fodrásznőt tart — folytatta Valér, a harminchét éves kisasszony és zöld szeméből irigység sugárzott ki, mialatt beszélt.

Vica csak hat hónapja dolgozott Káfkáné műhelyében. Káfkáné már az első hónapban felfedezte páratlan ügyességét. Gyorsan haladt a munka könnyű ujjai alatt és csupa sikk, csupa izlés lebegett mindazon, ami tőle kikerült.

A műhelyben a lányokkal sohasem volt közlékeny. Egyikkel sem volt benső barátságban. Ez bántotta őket. Titokban figyelték Vicát, szerettek volna beletekinteni a lelkébe, de sehogysem tudták eligazodni rajta. Valami aristokratikus, átszellemült kifejezés árnyaita be hamvas arcát. Szabályosan vékonyodó ujjain és finom bársonyos kezén sokszor rajta akadt egy-egy leány tekintete és titokban elismerték, hogy Vica ujjai sokkal jobban harmonizálnának az elefántcsont fehér billentyűkkel mint a varró tűvel. Egyszerűen öltözködött mindig. Az utób-

bi napokban azonban mindig szebb és csinosabb öltözetekben jelent meg a varrodában. Az arca is barátságosabb lett és nyájasan mosolygott a lányokra. A szemel féktelen élénkséggel ragyogtak. Munka közben egy egy pillanatra kihullott a tü fürgé ujjai közül. Ilyenkor megrezszent, vajon nem vette észre valaki? Aztán sietve folytatta a munkát és mosolygott tovább...

Nap-nap után frisebb és frisebb kedélyvel jött a műhelybe.

— Mindig olyan mint a baba! sugta Valér kisasszonynak félénken az egyik pufók arcu tanulóleány.

— Mi közöm hozzá — szólt nyersen Valér és idegesen ajkába harapott.

Magában pedig hozzátette: Igazad van. Ez a leány szép és érdekes. Nagyon érdekes. E leánynak a szemel beszélnek. Beszédnek lágy titokzatossággal, mint a susogó levelek, mint a mormoló hullámok, mint a lágy esti szellő...

Egy reggel Vica helyett egy kis fiú jelent meg a varrodában és levelet adott át a főnöknőnek. Ez volt a levélben: „Beteg vagyok. Fekszem. Nem mehetek a műhelybe. Ha lehet, holnap bemegeyek. Kezét csókolja Vica.”

Másnap sem jött Vica. Harmad nap sem. Negyedik nap megjelent a varrodában. A lányok megütközve néztek reá! Csodálatos! Három nap alatt mennyire megváltozott! Az arca sápadt lett, a szemel zavarosak és lankadt lett a járása. Legjobban meglepte őket az, hogy tiszta feketében volt.

— Bizonyára meghalt valakije — gondolta Valér és minden percben leste, hogy Vica elpanaszoljon valami szomorú eseményt. De Vica hallgatott. És délig meg sem szólalt. Délben mindenki elment, Vica maradt legutoljára. Pedig máskor ő volt a legpontosabb az elmenetelben.

Valért pedig furta a kíváncsiság. És addig nem nyugodott, míg meg nem kérdezte:

— Meghalt valakije?

Vica lehajtotta fejét és csöndesen szólt:

— Miért kérdezi?

— Mert fekete ruhában látom.

Vicát épp e percben a szalonba hívta a főnöknő. Oda sietett tehát, felelet nélkül hagyva Valért.

Mikor visszatért a műhelybe, helyére ült, anélkül, hogy Valérhoz szólt volna. De ez újból megkérdezte:

— Kit gyászol kisasszony?

— Hogy... kit gyászolok?

— Igen.

— Senkit — felelte röviden és fel sem pillantott.

Valért még jobban elfogta a kíváncsiság. De még sem mert megkockáztatni több kérdést.

Vica nem mosolygott többé. Komoran, kifejezéstelen arccal ült helyén és napról-napra halványabb lett. Érdekes frizuráját egyszerű konty váltotta fel. A munka sem haladt oly fürgén ujjai alatt, mint eddig. Szemel körül kékes karikák képződtek, az arca megnyult. Erőltetett volt minden mozdulata.

igazán kikérheti magának. Nehéz is eldönteni, melyik feketébb: a gögjük, vagy ez az önző, képmutató rokonszenvük?

A volt szabadelvű pártiak nem léptek be a koalícióba és nem is fognak belépni. Ha lennének közülük, akik megtennék, csak egyes személyek lesznek, s nem számítanak többet, mint azok a volt szabadelvűpártiak, akik eddig is átkusztak az alkotmánypárt, vagy a negyvennyolcasok mezőire. Az a tömör, valaha nagy erősséget jelentő tábor, amely az ország szabadelvűpártja volt, még ma is, a szervezetlenségben, a visszavonultságban is erőt jelent, — nem tartja oda a hátát a koalíció uralmát tartó pillérek cövekelésére, hogy azokon minél tovább nevelhessék a volt kurucok közül a titkos tanácsos-jelölteket.

Lecke Aerenthalnak.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Budapest, február 4.

A mai ülést csak azért tüzték ki, hogy azon a tegnap elfogadott javaslatokat szavazzák meg harmadszor, de váratlan érdekessége akadt. Barta Ödön sürgős interpellációt tett Aerenthal külügyminiszternek az osztrák delegációban mondott beszéde miatt. Tett pádsorok hallgatták végig a sürgős interpellációt, amelyvel azonban főlegesen volt sietni. Wekerle miniszterelnök, akinek tegnap bejelentették, mire készülnek, a válaszmondás képyelmenen főadala elől Bécsbe utazott. Így csak Darányi Ignác és Josipovich Géza voltak jelen az interpelláció alatt. De azoknak csakugyan nem jutott eszébe, hogy — feleljenek...

Az ülésen Návay Lajos elnökölt. Mindjárt a legközelebbi ülés napirendjének megállapításával kezdte s azt sem állapította meg. Indítványára kimondták, hogy a delegáció alatt szünet lesz s az elnök fog ülést összehívni, melyen megállapítják a legközelebbi ülés idejét és napirendjét. Jelentette, hogy Barta Ödön sürgős interpellációt kíván mondani.

Az interpelláció.

Barta Ödön: Remélte, hogy itt lesz a miniszterelnök és visszautasítja azokat a köz-

— Vica kisasszony jöjjön, ezt a selyem ruhát kell kipróbálnia. — szöjt be a főnöknő.

Vica ment. De alig pár perc múlva visszatért a műhelybe. Krétafűhér volt az arca és az ajka görcsösen rángatózott, mint akit a sírás környez.

A főnöknő elképedve ment utána.

— Mi baja? Rosszul lett? Szóljon.

— Igen — felelte elhaló hangon. Kérem asszonyom... próbálja ki ön a ruhát. Én nem tudom...

Mikor a főnöknő visszament a szalonba, Vica helyére ült és remegő kezébe vette a tűt. De egy öltést sem tudott varrni.

A szalonból friss úde női kacaj hallatszott a műhelybe. Nemsokára felnyit az ajtó és egy magas karcsu nő lépett a műhelybe. Egyenesen Vica felé tartott és mosolyogva szöjt hozzá:

— Aztán kérem kisasszony, szépen alkalmazza az applikációt és a mirtusokat a ruhámra. Nagyon fess akarok lenni a menyegzőm napján. Pá magával.

Vica intett a fejével.

Alig hogy távozott a nő, Vica tenyerébe hajtotta fejét. Felzokogott. Vissza akarta fojtani könyeit, de nem volt ereje... Ugy érezte, hogy rögtön meg kell fuldania. Teljes erővel kitört belőle a titkolt fájdalom, mely lelkében tombolt.

— Látták őt... — rebegte görcsös zokogás között. Őt ajándékozzák meg azzal a bol-

dogellenes kirohanásokat, melyekről interpellál Sajnálja, hogy Wekerlet távol tartják dolgai, de így is rámutat a sérelmekre. Aerenthal az osztrák delegáció külügyi bizottságában exportációkba becsátkozott a kiegyezés közjogi tartalma felett és ezekben visszakalandozott a mult századok osztrák politikájának területére, hangoztatva a Reichsneheit egyedül üdvözítő tanát.

Mérey Lajos: Sonst hat'er keine Schmerzen!

Barta Ödön: A külügyminiszter szerve a magyar állam kormányzatának. Pedig olyan közjogi igazságokat vont kétségbe, melyek elhomályosítási szándéka hadizenet a magyar államiságnak. Ha egy előkelő idegen teszi ezt, mint a miyennek annak idején akceptáltak Körbsrt, akkor napirendre térhetni a dolog felett. De itt a magyar állam közjogi funkcionáriusa, mint a külügyminiszter, nyíltan hirdeti vágyait olyan alakban, mely homlokegyenest ellenkezik a mi közjogunkkal, ez egyenes attentátum, melyet ez az ország senkitől eltűrni nem fog.

Egy hang: Meg kell buktatni a külügyminisztert!

Barta Ödön: Hiszem, hogy a delegáció ki fogja tanítani a külügyminisztert a magyar közjogra, de a delegáció megtorlását kisebb jelentőségűnek tartom, mintha a magyar kormány a képviselőház hozzájárulásával és helyeslésével utasítja vissza ezt a támadást. Rámutat arra, hogy mi a külügyminiszter beszédeben a legmarkánsabb sérelem: hogy az új szerződésben a birodalmi egység fogalmának tömörítése jutott érvényre. Emondja a többi közt, hogy a külügyminiszter abban a meggyőződésben van, hogy ha Magyarországnak gazdasági önállósága megvalósítási sikerű, ez óriási külügyi bonyodalmakat okoz.

Ság Manó: Nem ért hozzá!

Barta Ödön: Ez fenyegetés a trón felé és a külföld felé. Pedig ha a külügyminiszter nem tudja elképzelni a külügyi politikát egységes vámtérület nélkül, ez annyit jelent, hogy...

Ugron Gábor: Szamár!

Bartha Ödön: ... hogy a külügyminiszter most egész erejével és hatalmának egész súlyával mozgósít már azok elen a törekvések ellen, melyek végén Magyarország gazdasági önállóságának megvalósítása áll. A következő interpellációt intézi a miniszterelnökhöz:

Magyarország közvéleménye és országgyűlésének többsége Ausztriával kötött gazdasági kiegyezést azon tudatban fogadta el, hogy ezzel az 1917-ben megvalósítandó gazdasági különváltást alapozta meg.

A közös külügyminiszternek állásából folyó kötelessége, hogy — mint a magyar állam kor-

dogsággal, amittől engem megfosztottak... Ő lesz azé, akinek a szíve az enyém... Ő a sor somnak megrontója. Ő taszít a boldogtalanság örvényébe... Igen, ez a nő... Maguk nem tudják átérzeni, hogy mi ez. Láttak engem ugye vigan, elevenen? Akkor... akkor... még hiszem a boldogságban... Most már ki halt belőlem a hit, csak a fájdalom ragaszkodik hozzám. A fájdalom, mely megfojt, megtöbolyit... Férög előttem minden... Ugye jlesző a tekintetem? Elvisehelhetlen a kín... Elvisehelhetlen. Most már tudják mit gyászolok... a boldogságomat, amit elvesztettem, mi előtt megismertem volna igazán...!

A leányok meglepetve hallgatták a keserűség ez őszinte kitérését. Valér szíve ellágyult. Rendkívül hatott reá az, hogy a leány egy szóval sem bántotta azt, aki legjobban megérdemelte volna: a férfit. Miért nem említette őt? Valér megtalálta ennek az igazi magyarázatát: mert szereti, és annál is jobban szereti, sem hogy a legcsekélyebbel megbántaná... A nő szíve már ilyen.

Vica előtt az asztalon feküdt a fehér suhogó menyasszonyi szoknya. Ő reá várt ennek elkészítésére.

— Cseréljünk munkát — szöjt Valér és elvette Vica elől a selyem szoknyát.

Vica könyein keresztül hálásan nézett reá és megtörten zokogta:

— Köszönöm!...

mányzatának ezidőszerinti egyik szerve — Magyarországnak ezen törvényes és törvény szerinti szerződésben elismert jogán alapuló törekvését respektálja, sőt hivatali működése körében érvényre juttatni is igyekeznek.

Aerenthal báró külügyminiszter urnak az osztrák delegáció külügyi albizottságában folyó évi január hó 31 ik napján tett nyilatkozatai nyilvánvalóvá tesszik, hogy ő fel fogásában, vágyaiban és törekvéseiben a magyar kormányval homlokegyenest ellenkező irányt követve, a közösségek állandósítására, sőt a szerinte fennálló birodalmi egységnek biztosítására és megszilárdítására törekszik.

Mint hogy a közös külügyminiszternek ilyen irányu törekvései, állásfoglalása s nyilatkozatai egyrészt a magyar kormány nyilatkozatait megengedhetlen módon és terjedelemben cáfolják; másrészt pedig alkalmasak arra, hogy Magyarország állami önállóságát és az önállóságra vonatkozó jogát a külföld előtt elhomályosítsák; végre pedig, mint hogy a külügyminiszter ur ilyen irányu törekvéseinek megfelfedése esetleges tevékenységével Magyarország gazdasági érdekeinek érvényesülését nagy mértékben veszélyezteteti;

Kérdem a t. miniszterelnök uról: mily módon szándékozik meggátolni a magyar kormányt, hogy Aerenthal báró ur a maga fel fogását, vágyait és törekvéseit a magyar nemzet és kormány kifejezett fel fogásával és törekvéseivel szembe helyezhesse és a magyar nemzet többsége óhajításának a gazdasági önállóság előkészítése terén leendő megvalósítását a maga hivatali működésével akadályozhassa, esetleg megblusithassa. (Élénk helyeslés, éljenzés és taps balfelől.)

Elnök: Az interpellációt kiadjuk a miniszterelnök urnak.

Dániel László: Majd 3 hónap múlva válasszol rá!

Elnök: Somogyi Aladárt Barta beszéde közben mondott inparlamentáris kifejezésért rendreutasítom.

Ugron Gábor: Én mondtam, hogy számár! Somogyi Aladár: Én is mondtam és fenn is tartom!

Elnök: Mind a ketőt rendreutasítja. Az ilyen kifejezések nem viszik előbbre az ügyeket: és nem emelik a Ház tekintélyét.

Az ülés fél 12 órakor végződött.

Barabás köszönete.

Válasz a város üdvözetére.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 4

Mikor Barabás Bélát a delegáció elnökvé választották, Aradváros törvényhatósága, Radó Károly dr. indítványára, üdvözölte Barabást, a város díszpolgárát. Erre az üdvözlésre Barabás Béla ma adta meg a választ abban a megleghangu köszöndevélben, melyet Arad törvényhatóságához intézett s amelyben ujólag felajánlja közreműködését minden olyan ügyben, amely a város polgárságának érdekében fekszik. Az érdekes köszöndő levél így hangzik:

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

A magyar delegáció elnökvé történt megválasztásom alkalmával, a Tekintetes törvényhatósági bizottság 1907. évi december 28-án tartott rendkívüli közgyűlése engem üdvözölt s ezen határozatát velem írásban is közölte.

Mélyen meghatott az én kedves szülővárosom előkelő polgárainak s a város közönségének ez ünnepélyes elhatározása, mint ujabb bizonyossága annak a fel nem bontható erkölcsi köteleknek, amely köztem s a város polgársága között az én bölcsömnél kezdődött, az idők folyamán fejlődött, gyarapodott és erősödött s a mely részemről egészen a sírig fog tartani.

Lelkemnek őszinte érzetével és hálás szívvel mondok köszönetet a Tekintetes törvényhatósági közgyűlésnek e jóleső megtiszteltetésért s valóban nagybecsű kitüntetésért.

Politikai tevékenységem rögzös pályáján, mindig a mély meggyőződés, a gyermekkorom óta vallott és hirdetett elveknek szent-sége s nemzetünk igazainak érvényesíthetősége veletlenség nélkül hitem vezetett s mint aradnak fiát, vezet ezután is. Mostani helyemet is úgy igyekeztem betölteni, hogy nemzeti törekvéseink lépésről-lépésre bontakozzanak ki az utjukban álló ezerayi akadályok nehézségei közül, mert a mai nemzedéknek ezeket életrekelteni, megvalósítani kell.

A város közéletébe, rendkívül igénybe vett politikai elfoglaltságom miatt, közvetlenül csak ritkán avatkozhatom, de e helyett ezennel ünnepélyesen ajánlom fel egyéni tevékenységemet, képviselői befolyásomat s emberi munkámat, minden a várost erkölcsileg és anyagilag érdeklő közügyeiben.

Miért is arra kell kérnem a Tekintetes törvényhatósági közgyűlést s a város érdekes tanácsát, hogy adandó alkalmakkor ne kerüljek ki az én készséges hajlandóságomat, hanem bizalommal, szeretettel s a város közügyeinek tartozó érdeklődéssel keressenek fel engem bármikor, közöljék velem a város közéletébe vágó kívánságokat, határozatokat s törekvéseket, én mindezeket hiven szolgálom, a város érdekében a hatalmasok kapuján zörgetni s az illetékes tényezőket emez érdekek szempontjából meggyőzni igyekezem.

Szíves készséggel és buzgalommal rendelkezésükre állok, — parancsoljanak velem! Így akarom megköszönni jóságukat s kiérdemelni bizalmukat.

Szerető polgártársuk

Arad, 1908. február 4-én

Barabás Béla dr.,

törvényhatósági bizottsági tag

Arad sz. kir. város

diszpolgára.

A pocok, mint olyan.

A színügyi fiókparlamentből.

A függöny következményei.

Arad, február 4.

Ma délután öt órakor a színügyi bizottság ülést tartott. Az ülés oly rövid volt, mint egy színházi egérnek a farka. Ezt az új mértékrendszert azért kellett az ülés hosszának megállapítására választani, mert a színügyörök mai ülésükön szenzációs meglepetésben részesítették a külvilágot. Leleplezték magukat. Kitértek ugyanis, hogy ők nemcsak a bizottsági páholyban, a színpadon és az öltözőkben tartanak inspekción, hanem a sülyesztőben, a világot jelentő deszkák alatt is körutat szoktak tenni és ott az egereket, az Aradi Nemzeti Színház ezen „betakodott” jait is inspiciorozzák. De mennyire inspiciorozzák! Bámulva és ámulva hallgatta például Barabás Béla, aki még nem volt soros színházlátogató színügyör, hogy kollégái valóságos szaktekintélyek az egerészet terén. Mindegyikük magas és a tudomány nivóján álló szakelőadást tartott az egerpusztítás tudományáról.

A bizottság tagjai, macskákat megszegyenítő jártasságot árultak el a pocokirtási művészetben.

A szelidebb lelkűek tengeri hagymákat, a szigorubbak mérgeket, a vérszomjasok rattler kutyákat hoztak javaslatba. És milyen meggyőző érvekkel, mennyi lelkesedéssel szólott egy-egy színügyör a maga pocok pusztító eszméje mellett. Valóban, Aradváros színügyi egerei sohasem rettegettek jobban és többet, mint ma ittől egész egynegyed hatig.

Mint kiküldött tudósítónk jelenti: a pocok egy sarokba összebujva, keserves könyeket hullatva, valóban rettegettek.

Midőn azonban megtudták, hogy a színügyi bizottság tagjai csak informáltak egymást és a pocok kiirtására nem ők vállalkoznak, hanem a mérnöki hivatalra bizzák, örömepeve verdesték össze apró lábacskáikat és megfogadták, hogy a legelő inspekción színügyörnek, aki látogatást tesz náluk, hódolatuk kifejezése mellett belebujnak — a zsebébe.

Mintán a színházi pocokot alapon megfélemlítették, belekapaszkodtak a vasfüggönybe. Ez azonban nem ilyen egyszerűen ment, mint a hogy ez itt el van mondva. Előbb remegniök, reszketniök és sápadniök kellett.

A színügyörök remegtek, reszkedtek és sápadtak.

Ennek oka az volt, hogy Mandl Vilmos hatásos színekkel festette le azt a jelenetet, mikor a jó Isten egyszer megharagszik az aradi nemzeti színházban ülő magyarokra és félelmetes haragjában kiejti kezéből a színház vasfüggönyét, a mely agyon fogja ütni:

1. *Ladiszlajt*, mert ez mindig a sugólyuk előtt énekel,

2. *Wlassák* Vilmát, mert ő még közelebb áll a sugólyukhoz mint fentebb tisztelt kollégája,

3. az egész kart,

4. a sugót,

5. a karmestert, a zenekart és az első sorokban ülő bérlőket.

Fizikai telhetetlenségénél fogva azonban nem elégszik meg ezekkel, hanem egy nagy darab vasfüggöny rázuhan majd a bizottsági páholyra is és amitől a jó Isten mentse meg ami szegény hazánkat, agyontalálja lapítani az inspekción tartó három színügyört

Mert ez mind matematikai pontossággal be fog következni, amint Mandl dr. megjósolta, szonokolván imigyen, látneki szemeit a véres színhely felé forgatva:

Tekintetes színügyi bizottság! Én, mint az aradi filharmóniai társulat elnöke, tudomásukra hozom, hogy úgy mint az *Aida* című opera előadásán, úgy a jövőben is szívesen fogunk a zenekarban, az előadás nivójának emelésére közreműködni. Azonban indítványozom, hogy azt a vasfüggönyt, amelyet csak a jó Isten tart a kezében, távolítsuk el a színházból.

Távolítsuk el, mert egyszer ugyanis lefog szakadni és rettentő katasztrófát okoz, távolítsuk el, mert ha felfelé nyíló függöny lesz a helyén, akkor a zenekart a színpad alá ki lehet bővíteni s tagjainak számát szaporítani. Minthogy már a múlt évben ezt egyszer elhatároztuk, keressük meg újból a tanácsot, hogy mihelyt valahol pénzmagot érez, hajtsa végre a határozatunkat. *Dixi et salvavi animam meam.*

Mint aki a lelkén könnyit, oly vigan ült le Mandl Vilmos. Ha a vasfüggöny nem fog leszakadni, akkor jó, de ha lefog szakadni, akkor is jó lesz, mert Mandl Vilmos már előre megjósolta.

A vasfüggöny egyelőre még néhány évig vigan gördül fel és alá, mert mint a polgármester kijelentette, ő és vele az egész tanács éppen a múlt hét szerdáján vesztették el a pénzmagot megérező érzéküket és a városi főorvos prognosztikonja szerint néhány esztendeig meg sem fogják találni. Annyit azonban megígért, hogy úgy mint a pocokokra, a vasfüggönyre is rászabadítja a mérnöki hivatal, az majd meg fogja vizsgálni és ha valóban szükséges egy új, akkor annak el fogja készíteni költségvetését.

Addig is kéri a jó Istent, hogy tartsa még egy ideig a kezében a függönyt

A vasfüggöny csak fenyeget a leszakadással, a csillárok már nem ilyen pozórók. Így is illik a karcsu csillárokhoz. A nagytestű, lomha vasfüggöny tekintélyt tart s ha valamit tesz, azt kellő hanghordozással, például fűsikető robajjal kíséri, a kecses csillár, amelyen idegszálak, még pedig drótidegszálak vonulnak keresztül-kasul, modern alkotás.

Egyszerűen leszakadt, mint azt a világozó, *Lukácsy* Lajos inspekción tartó bizottsági tagnak jelentette, mikor éppen a színpadon járt, hogy egy kissé körülnézzen, vajjon minden rendben van-e. Sőt mi több, jegyzi meg *Lukácsy*, a többi csillár is leszakadással fenyeget, mert ha ezeket nem is a legfelsőbb hatalom, de legfeljebb a kegyelem tartja.

Erre a kijelentésre fellelegzett az egész bizottság.

— Csakhogy tartja valami, örvend *Lócs* Rezső, mert pénzünk nincs, amivel tartassuk.

Ezzel a csillárok és a világozás ügye is el volt intézve.

Krivány szabadulása.

Visszatér a feleségéhez.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 4.

Krivány János reményei hamarabb teljesülnek, mint ő azt talán maga is hitte volna. Holnap a kora reggeli órákban elhagyja a vizsgálati fogságot, amelyet a vizsgálóbíró rendelt el-lene, mert az aradi törvényszék vádtaácsa ma délután tartott ülésében megváltoztatta a vizsgálóbíró végzését és *Kriványt* szabadlátra helyezte. A szabadságot feleségének köszönheti, aki a rendőrség előtti vallomását is, amelyben védelmére kelt férjének, visszavonta s kijelentette, hogy azt *semmisnek* tekinti. Ez a lépés tette lehetővé ezt a valóban szenzációs fordulatot, amelyvel örök titok marad, mi történt a galsai kolnában és miért történt? Betegen, sajgó sebekkel hagyja el *Krivány* a börtönt, amelyben annyi viszontagság után már másodszor volt része. Öreg szülei késő este tudósítónktól értesültek arájuk nézve is örvendetes eseményről és könnyes szemekkel mondogatta egymásnak a két öreg, hogy ime kiderült fiuk ártatlansága. Örvendeztek, mert *Krivány* öreg szülei iránt megható gyöngédséget és ragaszkodást tanusított minden időben.

A kiszabadításáért megindított eljárás egyik részletét, *Kertész* Miksa dr. védő ügyvédnek felfolyamodását lapunk tegnapi számában ismertettük.

A felfolyamodásnak súlyt *Krivány* né elhatározása és cselekedete adott. Mikor tudomására jutott, hogy férje le van tartóztatva, ő maga volt az, aki a vele érintkezőknek kijelentette, hogy meg van arról győződve, mi szerint férje elakarta őt pusztítani, még pedig előre megfontolt terv és szándék szerint. Elmondotta, hogy *Krivány* nyilat együtt tö tött: idejének minden részletről most, a galsai merénylet elkövetése után áll előtte tisztán és világosan s a vizsgálóbíró előtt megfogja mondani az igazat, mert amit a rendőrség és az *Aradi Közlöny* munkatársa előtt mondott, az csak azért volt, hogy férjét, aki az utolsó percig is szívélyes és szeretetteljes volt hozzá, mentse, sőt az első pillanat izgalmaiban meg is volt arról győződve, hogy az egész csak véletlen műve volt.

Mikor ezek a részletek napvilágra kerültek, de különösen mikor *Krivány* a gyoroki csendőrség előtt egyszerűen a feleségére hártotta a merényletet és az asszony elkecserevedve fakadt ki ellene s leleplezésekkal fenyegetőzött, mindenki azt hitte, hogy *Krivány* sokáig lesz ismét az aradi börtön lakója.

De *Krivány* kivételes lény. A börtön földjét érintve, új erőre kapott. A börtönben tünt fel szerencse-csillaga.

Felesége magához kéréte *Kertész* Miksa dr. ügyvédet s kijelentette előtte, hogy most már határozottan férje kiszabadítását óhajtja. Rag szkodik ahhoz az előbeszéléshez, melyet tudósítónk előtt tett. Most is csak azt mond-

hatja, hogy férje nem szándékosan lőtt reá, ha nem csak véletlen szerencsétlenség volt az egész eset. Visszafojja vonni a rendőrség előtt tett vallomását, mert ő férjét szereti s ha tudta volna, hogy nem kell ellene vallania, akkor egy szót sem szólott volna.

— Elelől nem világosították fel a kihallgatás pillanatában — mondotta az ügyvédnek — és csak később jutott tudomására.

— Hajlandó ezt asszonyom, a bíróság előtt is elmondani, — kérte Kertész dr. Kriványnét, aki maga vált férje legbuzgóbb védőjévé.

Akár beteg is elmegyek a bírósághoz s megesküszöm mindenre ami szent, hogy férjem nem akart megölni és az én szerencsétlenségem, hogy az a buta revolver véletlenül elsült.

És ekkor irásba foglalta a következő beadványt, melyet ma délelőtt kapott kézhez Gallu József, a vádtanács elnöke:

„Tudatom a tekintetes bírósággal, hogy törvény adta jogommal, amely szerint nem vagyok köteles féjmem ellen vallani, élni akarok. Kérem a rendőrség előtt tett vallomásmat semmisnek tekinteni, miután nem figyelmeztettek arra, hogy a vallomás megtagadható“.

Tisztelettel

Krivány Jánosné.

A rendőrség jegyzőkönyvéből tényleg hiányzik annak konstatálása, hogy a kihallgató rendőrtisztviselő figyelmeztette volna Kriványnét jogaira.

Kriványné mai elhatározó lépése után nem érdektelen újra elmondani, hogy mit vallott az őt először kihallgató rendőrtisztviselő előtt.

„1907. október 29-ike óta törvényes reje vagyok Kriványának, akivel szerelemből keltem egybe. Jó egyetértésben élünk. Ma délelőtt Galsán a szőlőkolnában tartózkodtunk s éppen Aradra készültünk. Míg én kosaraimat csomagoltam, férjem a hátam mögött foglalatoskodott egy forgó pisztolyal, melyet ő január 19-én vásárolt. Azért vette, mert attól tartott, hogy a galsaiak, akik azt hiszik, hogy neki sok pénze van, meg fogják egyszer támadni. Egyszerre hátulról lövés dördült, földre estem, de eszméletemet nem veszítettem. Tudom, hogy négy lövést kaptam. Egyet a fejembe, egyet a hasamba, egy a halánték körül horzsolta bőrömet s egy balkezem hüvelykujját roncsolta szét. Közben jobban lettem s azt éreztem, hogy párna van a fejem körül s mintha fojtogatott volna a férjem, de csakhamar abba hagyta. Ledobtam magamról a párnát s észre vettem, hogy férjem a szekrényhez megy s abból revolver töltényeket vesz elő s a pisztolyba helyezi. Megkérdeztem tőle, miért lőtt reám?“

— Az első lövés véletlen műve volt, — szólott ő, a többitől magam sem tudok számot adni, úgy meg vagyok ijedve.

Ekkor férjem könyörgött, hogy haljunk meg együtt, kezembe adta a revolvért, hogy lőjem magam agyon. Sainleg beleegyeztem, mert csak a forgópisztolyt akartam kézhez kapni. Mikor kezemben volt, kiszaladtam az udvarra és a kutba dobtam. Visszatértem a kolnába, ahol férjem vár. Azt mondotta, hogy ő is meg van sebesülve. Bemegy Aradra, pénzt szerez s együtt felvételjük magunkat a lippai kórházba. Krivány el is távozott s azóta nem láttam. Mikor férjem eltűnt, egy Dirle nevű paraszt asszonyhoz mentem, aki ko-

csit hozott és azzal bajjöttem Aradra. Először leányomat kerestem fel s onnan jöttem be a kórházba.“

A fenti beadványt a felfolyamodáshoz csatolta a bíróság. Ma délután tartott ülést az aradi törvényszék vádtanácsa Gallu József elnökletével. Szavazóbírák Nagy József és Lanku József törvényszéki bírák voltak. Az ügyet Lauka bíró referálta.

Két órai tanácskozás után hozta meg a bíróság ítéletét, melyivel kimondotta, hogy a vizsgálóbíró vizsgálati fogságot elrendelő végzését megváltoztatja és Krivány Jánost holnap reggel szabadlábra helyezi. Az ítélet indokolásában a bíróság kimondta, hogy semmi bizonyíték arra nézve nincs, hogy szándékos emberölés esete forogna fenn, Kriványnak állandó lakása van s a kiszabandó büntetés nagysága nem teszi valószínűvé, hogy Krivány szökést fog megkísérelni.

A vizsgálóbíró nyomban közölte Kriványnyal a törvényszék döntését. Könnyes szemekkel vette tudomásul a teljesen megtörött ember sorsa jobbra fordulását s abbéli reményét fejezte ki, hogy teljesen büntetlenül kerül ki a végzetes afférből.

Tudósítónk este künn járt Krivány szülei nek Fácán utca 3-ik szám alatti lakásán. Az öregek, akik már este hat óra óta ágyban feküdtek, ölel értesültek a rájuk is örömet jelentő hírről.

— Tudtuk, hogy fiunk ártatlan, szólottak nem leplezhető meginadultsággal. A rossz világ ítélte őt el, de mi hittük ezt, mert oly jó hozsánk, mintha nem a fiunk, hanem az apánk lenne.

Holnap korán felkelünk, meri tudjuk, hogy úgy mint a multkor, úgy most is kora reggel fog haza térni, zokogták a beteg öregek, Krivány tavalyi kiszabadulására célozva.

Volna egy kérésünk is az újságró urakhoz, szólott Krivány apja, írják meg, hogy mi nem akarunk senkinek sem terhére lenni és nem fogunk, de nem is akarunk a menházba menni.

Tudósítónk Kriványnéval is beszélgetett, akit nem lepott meg a fordulat.

— Csak annyit mondhatok most is, amit ő neki a kórházban mondtam:

— Véletlenségből lőtt rám és e fölötti kétségbeesésében akart mindkettőnk elpusztítani. Sajnos — sóhajtott — ez nem sikerült neki. Most gyilkossággal fogják vádolni, holott nála szelidebb embert még nem ismertem. A mul ra fátvölt vettem. Ez különben sem szól amellett, hogy Krivány gyilkosságra is képes legyen. Nagyon kedves, rokonszenves ember az uram. Én igazán nagyon megszerettem. Holnap már újra együtt leszünk. Visszaköltözünk fácán utcai lakásunkba és azt hiszem, hogy férjem ezentul nem ad önöknek írni való anyagot.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az aradi izr. jótékony nőegylet felhívása. Az aradi izr. jótékony nőegylet emberbaráti feladatai iránt támasz ott, évről-évre fokozódó igények teljesen kimerítették az egyesület anyagi erejét. Segélyszolgáltatásunk felhasználta az ezen célra legutóbb 1906-ban begyűlt, ez ideig fedezetet nyújtott készletet. Az 1908. évi segélyelírányzatunk rendes, várható bevételeinket messze felülmúlja. Ismét a nagyközönségnek többször beigazolt nemesszívűségéhez kell tehát fordulnunk, azon számtalan szűkölködőnek nevében, akik a sors sujtó csapásai alatt megtörve, reszvető kezekkel, a nélkülözések keservétől remegő ajakkal lépnek küszöbünk elé. S mert a jelenlegi viszonyokat nem talál-

juk megfelelőnek arra, hogy az áldozatkészségnek valamely estély keretében nyissunk alkalmat, a jótékonyágért hevülő irgalmas női szívek vállalkoztak arra, hogy a sors üldözöttjeinek nyomora iránt fogékony emberbarátokat otthonukban felkeressék és átvegyék a felebaráti szeretet oltárára szánt kegyes adományokat. Bizalommal reméljük, hogy kérő szavunknak ezuttal is fogantaja leszen és a jótékonyág szent feladatai iránti buzgóságból e nehéz tisztelet átvállalt védasszonyainknak e műve megkönnyítettik. Az aradi izr. jótékony nőegylet elnöksége.

A szent bank.

Udvarý Ferenc büntársai.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 4

A szomorú véget ért néppárti bank, a „Központi Néptakarékpénztár“ részvénytársaság bűtlajstroma még mindig nem érett meg a végárgyalásra. Udvarý Ferencnek, a takarékpénztár viharos multu vezérigazgatójának és társainak bűnügye ma a törvényszék vádtanácsát foglalkoztatta. A vádlottak közül azonban hiányzik Udvarý Ferenc, aki jónak látta idejében bucsut mondani a mandátumnak és a magyar hazának, amelyet pedig még nem régen a néppárt programja szerint igen intenzíven szerelt. Most talán cipőt pucol Amerikában, vagy gyapotot termel valahol Ausztráliában. Az igaz, hogy körözik, mint a többi gazembert, de van annyi esze, hogy kikerül az igazságszolgáltatás baragját. Így h't aligha látjuk viszont, hacsak a honvágy haza nem hozza.

Az ügyészség, miután a főgazember kislott a kezei közül, csupán azok ellen adhatott vádiratot, akik jóformán csak eszközei voltak Udvarýnak. Ezeknek a névsora a következő: Horváth Béla magánhivatalnok, aki az egyedüli hivatalnok, ugyszólván mindenese volt a „Központi Néptakarékpénztár“ nak, Hegedüs Zsigmond kárbíró, Havas Manó és Grosz László ügynökök. Valamennyiüket folytatólagosan elkövetett csalás büntetével vádoitá meg az ügyészség.

A vizsgálat adatai megállapították, hogy Szevera Károly, ari vagyonos szülők gyermeke és jogvézett fiatalember, 1906. februárjában Udvarý Ferenchez, a „Központi Néptakarékpénztár“ igazgatójához fordult kölcsönért. Udvarý azt a tanácsot adta Szeverának, hogy állít részére egy takarékpénztári könyvecskét s arra azután szerezzen pénzt, amennyit tud. A megszorult fiatalember elfogadta az ajánlatot, mire Udvarý egy 50.000 koronáról szóló takarékkönyvecskét állított ki, amelyet kivüle Horváth Béla könyvelő is aláírt. Szevera a könyvecskével Grosz László és Havas Manó ügynökökhöz fordult, akik viszont Hegedüs Zsigmonddal léptek érintkezésbe.

Hegedüs fölkereste Gölniczky Gézát s elmondotta, hogy Szevera többszörös milliomos, akinek 14.000 korona kölcsönre volna szüksége, amiért ellenértékül bgy 50.000 koronás takarékkönyvecskét adna. Elmondotta még, hogy az összeget a Központi Néptakarékpénztárban mint letétet kezelik, amelyet azonban csak 1908. február 10-ikén lehet felvenni. Gölniczky nem idegenkedett az üzlettől, különösen amikor Havas Manó, Grosz László, sőt maga Szevera Károly is cslogattak a milliókra. Hegedüs különben úgy mutatta be Havast, mint a Szevera-család tisztartóját, Grosz Lászlót pedig, mint a Merkut-bank tisztviselőjét. Gölniczky, akit így tökéletesen behálóztak, 1906-

március 27-ikén a szent bank helyiségében ki fizette a 14.000 koronát Szeverának s annak fejében Udvarytól megkapta a 50.000 koronás takarékkönyvecskét.

Néhány hét múlva Havas és Grosz ismét meglátogaták Gölniczkyt s arra kérték, hogy adjon még Szeverának 36.000 koronát. Gölniczkynek azonban annyi pénze nem volt, de Szeverán mégis segíteni akart. Belevonta tehát az ügyletbe özvegy *Vértessy Istvánnét*, akitől hosszas tárgyalások után 28.000 koronát kapott. Ezt az összeget megtoldva a maga 8000 koronájával, a 36.000 koronát átadta Szeverának a Korona-kávéházban.

Az első kölcsön, a 14.000 korona 1906. augusztus 28-án vált esedékessé. A pénzt Gölniczky meg is kapta, de kevéssel azután Udvary feje fölött összecsapta a hullámok és a derék bankigazgató ur, a szegény nép atyai támasza, egy jobb hazába költözött. Az összes kár tehát — ebben az ügyben — 36.000 korona.

A vádirat szerint Szevera Károly *elmeegyensúlyában szenved*, nincsen szabad elhatározási képessége s így nem lehetett bűnvád alá vonni.

Ma tárgyalta a bűnügyet Langer dr. bíró előkérte alatt a budapesti törvényszék vádtanácsa. Érdemleges vádhatározatot azonban nem hozott a tanács, hanem Szevera Károlyra vonatkozólag elrendelte az igazságügyi orvosi tanács véleményének a kikérését.

TARKASÁGOK.

Caligula. Egy volt aradi nyomdatulajdonosról és lapkiadóról szól ez az anekdóta. Közkedvelt alakja volt az aradi társadalomnak, egyébként pedig már jó néhány éve a temetőben fekszik.

Lapjának szerkesztője egy ízben vezércikket írt a magyar politikai viszonyokról. Többek között ezt írta:

„Caligula, a kegyetlen gyilkos, az aljas vérszopó, a dühöngő Cézár . . . stb.”

A laptulajdonos véletlenül elolvasta a kefelevonatát és elfintorította az arcát.

— Ez furcsa egy kicsit — mondta. — Ne bántuk azt a Caligulát. Nem lehet tudni, hátha előfizető.

A szökbőv. Egy aradmegyei orvos, aki nem tartozik már az aranyifjúság sorába, miután életének delén is túl van, pár hét óta vőlegény. Ebben nem volna semmi különös, de az a körülmény, hogy egy husz éves leányt vesz el feleségül, meglehetősen érdekessé teszi a rövid időn belül megkötendő frigyet, amely természetesen állandó pletyka tárgyát képezi a vőlegény és menyasszony ismerősei között és magától értetődik, hogy nem a boldog szerelmi házasságok sorába számítják a frigyet.

Néhány nappal ezelőtt a „fiatal vőlegény” az esküvő napjáról gondolkodott és végül is abban állapodott meg, hogy február 29-ikén köti meg a házasságot. Ezt tudatta egy barátjával, aki csodálkozva csapta össze a kezét:

— Miféle ötlet? Hisz február 29-ike csak minden negyedik évben van. Csak a szökő években. Hogy ünneplitek meg akkor a házasság évfordulóját?

A kérdés helyesen volt feltéve, de még mielőtt az orvos válaszolhatott volna, egy csipősségtől kimerült mérnök közbeszólt:

— Nincs semmi baj. Ebben a házasságban már a második év szökő-év lesz.

A csipős ur öngyógyára, a már nem egészen fiatal orvos leendő nejeire célozott.

A lisszaboni királygyilkosság

Működik a cenzura.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése —

Arad, február 4

A lisszaboni királygyilkosság egyelőre minden külföldi eseményt háttérbe szorított. A világ figyelme Portugália felé van irányítva. Egyelőre egyáltalában semmit sem lehet tudni, hogyan fognak kialakulni az ügyek. A király és a trónörökös holtmereven fekszenek a ravatalon, de hogy az abszolutizmus bele van-e fojtva a király és a trónörökös vérébe, az még igen kérdéses. A spanyol forrásból eredő amszterdami hírek, amelyek arról szólnak, hogy az egész ország fel van háborodva a merényleten és sorakozik a kormány és a királyi család védelmére, egyelőre nagyon is ellenőrizhetetlenek.

Az ország hangulatáról igen gyér jelentések érkeznek, melyekből az általános helyzetre csak következtetni lehet. A spanyol forrásból eredő táviratok ma is riasztó híreket röptenek világgá. Megbízhatóságukhoz azonban szófer, mert a lefolyt válság alatt igen kéteseknek bizonyultak. Megcáfolja őket különben az is, hogy a spanyol kormány egyelőre csak rendőri intézkedéseket szándékozik alkalmazni a portugál határon, ami annak a bizonyossága, hogy ott béke van honol. Ellenkező esetben katonailag szállta volna meg a határt. Spanyol forrásból erednek azok a hírek is, melyek jelentik, hogy Oportóban, mely eddig is az elégedetlenség főfészke volt, kikiáltották a köztársaságot.

Távirati értesülésünk:

Új kabinet.

Lisszabon, február 4. (Délélt 11 órakor.) Jó forrásból szerzett hírek szerint az egész országban teljes a nyugalom. Franco állása a merénylet után tarthatatlanná vált. A merényletet közvetlenül megelőző időben, valamint abban az időben, amikor a fegyverek megtalálása miatt viharos tüntetések voltak, *Francot* a rend fenntartására irányuló munkájában a közvélemény támogatta, de a király és a trónörökös meggyilkolása mindent megváltoztatott. Hatalmas hazafias mozgalom támogatja *Ferreira Amaral* kabinetjének megalakulását, aki maga ebben a percben indul a királyi palotába, miután az éj folyamán a monarchista pártok vezető férfival tanácskozott.

Lisszabon, február 4. A miniszterium a következőképpen alakult meg: *Ferreira Amaral* — miniszterelnök és belügyminiszter, *Moreira Junior* — vallás és közoktatásügy, *Camos Henriques* — igazságügy, *Castilho* — tengerészetügy, *Bratlandes* gróf — közmunkaügy, *Matia Lumoz* — hadügy, *Vencelau Lima* — külügy.

Madrid, február 4. A szenátus és a kamara elhatározta, hogy részvét-táviratokat intéznek a portugál királyi családhoz és a portugál nemzethez és a gyász jelölül berekesztették *üléseiket*. A szenátusban a külügyminiszter bélyegezte meg az aljas merényletet.

Athén, február 4. A kamara a portugál király és trónörökös meggyilkolásán érzett gyász jelölül berekesztette *ülését*. Az udvar három hetit gyászt fog tartani. Az összes hivatalos látogatásokat lemondták. A kormány Amália királynénak és a portugál kormánynak részvétét fejezte ki. A lapok a legélesebben elítélik a királygyilkosságot.

London, február 4. A quith lord pénzügyi kancellár közölte a Házzal, hogy a miniszterelnök holnap feliratot fog a király elé terjeszteni, amelyben kifejezésre fog jutni a Ház részvéte a szövetséges portugál király és az angol király barátja megöletése felett. A felsőházban lord Ripon közölte, hogy a mindkét Ház részéről holnap a királynak előterjesztendő részvétfelirattal egyidejűleg kérni fogják a királyt, hogy Manuel királynak a parlament nevében tolmácsolja részvétét a portugál királyi család és a portugál nép elleni borzalmas merénylet felett.

A ravatal.

London, febr. 4. A Lisszabonból ma ideérkezett hírek az ünnepek ki, hogy további zavargások sem a fővárosban, sem a vidéken nem fordultak elő. A spanyol tartományokból Madridba érkezett menekültek ugyan azt állítják, hogy Oportóban valószínűleg kitört a forradalom, de egyenesen Lisszabonból eredő híradások ezt alaptalan és fantasztikus jelentésnek minősítik. A spanyol határon az összes utasokat kikutatják és az egész határszéli forgalmat a legszigorúbban ellenőrzik.

London, február 4. Lisszabonból jelentik: Carlos király és a portugál trónörökös holttestét vasárnap bebalzsamozták és V. Petro történelmi nevezetességű halottszobájában felravatalozták. Amália királyné és Manuel király állandóan a holttestek mellett őrködtek és vasárnap csak késő este lehetett őket rávenni; hogy a vatalt elhagyva, nyugalomra térjenek. A két diszravatal közt ezüst karos gyertyatartóktól körülvéve ébenfából és ezütből alkotott feszület áll. Carlos király holtteste tábornoki, a trónörökös holtteste pedig ulánus egyenruhába van felöltöztetve.

Madrid, február 4. Matura miniszterelnök ma éjjel visszatér Madridba. A király még néhány napig Szevillában marad. Hivatalos körökben biztosítanak felőle, hogy bizonyítékok merültek fel arra nézve, hogy a lisszaboni királygyilkosság politikai összeesküvésnek a következménye volt, mely összeesküvésnek az volt a célja, hogy a dinasztíát megsemmisítse.

Ellentmondó hírek.

London, február 4. Lisszabonból ideérkezett hírek szerint ott remélik, hogy az új kormány kinevezése folytán a helyzet feszültsége megszűnik. A város teljesen nyugodt. Az élet rendes medrében folyik, csak a kávéházakat kötelezték arra, hogy este tíz órakor bezárjanak. Az utcákon éjjel katonai őrsapatok járnak. A királyi palotát nagyszámú katonaság őrzi. A király és a trónörökös holtteste a kastély kápolnájában nyugszik a ravatalon. A temetés szombaton lesz. A „Heraldo” értesítése szerint az új kormány megalakulása még nincs megerősítve. Ferreira Amaral ezt megelőzőleg komoly megbeszéléseket akar folytatni a monarchista pártok vezérével.

Berlin, február 4. Badajoz portugál határszéli erődből jelentik, hogy 94 politikai foglyot Afrikába deportáltak.

Berlin, február 4. Madridból jelentik: Az udvari gyász itt 21 napig, Portugáliában pedig négy hónapig fog tartani. Számos portugál család Spanyolországba menekült. Egy itteni távirati ügynökség azt a hírt kapta, hogy Lisszabon utcáin még folyton lövöldöznek és még egyre óriási számban eszközölnek letartóztatásokat.

Lisszabon, február 4. II. Mánuel király sebes gyógyulásban van, állapota napról-napra javul. A haladó párt bizottsága sajnálatát fejezte ki a merénylet fölött és kijelentette, hogy az új kormányt támogatja, ha a politikaiszáműzőknek visszaadja a szabadságát és visszavon minden szabadságellenes intézkedést.

Madridból jelentik: A portugáliai Ferreira kabinet csak átmeneti miniszterium lesz, mert egészen bizonyos, hogy Soberal márkí, a mostani londoni portugál nagykövet, Edward angol király benső barátja lép helyébe. Soberal márkí hajlandónak is mutatkozik a kormányalakításra.

A spanyol nagykövet nyilatkozata.

Bécs-ből jelentik: A spanyol nagykövet, Arellano de Cisa Calva márkí érdekes dolgokat mondott el egy hírlapíró előtt a lisszaboni helyzetről és a spanyol birodalomnak a történetek utáni magatartásáról.

A portugáliai események, mondotta a nagykövet, nincsenek befolyással a dolgok állására Spanyolországban, mert nálunk a helyzet biztosabb és erősebb, mint valaha. A parlament szabályszerűen működik, a pénzügyek virágzó állapotot mutatnak, a legutolsó költségvetés több mint husz millió-pezetát felesleggel tünelt fel. Spanyolországra a portugál események fájdalmas benyomást keltettek, úgy a királyi családban, mint az egész országban.

Az új királyt szeretik Portugáliában és ismerik kiváló tulajdonságait a fiatal uralkodónak, a ki sohasem sejtette, hogy valaha trónra kerül.

Arra nézve, hogy Spanyolország közbelépne, ha a körülmények Portugáliában veszedelmessé válnak, a nagykövet így válaszolt:

Spanyolország sohasem avatkozik egy idegen állam belső politikájába. Ez azonban nem akadályozza meg azt, hogy a határon csapatokat összpontosítson a forradalmárok menekülésének megállítására céljából. A határon elfogott forradalmárokat a spanyol határőrök azonnal letartóztatják.

Lisszabon, február 4. A király és a trónörökös meggyilkolása után véres utcai harc volt a royalisták és forradalmárok között. A király kíséretének több tagját veszedelmesen megsebesítették. Egészen bizonyos, hogy a gyilkosságot nem anarkisták, hanem forradalmárok követték el. Nagyon sok embert kivégeztek. Megállapították, hogy a gyilkosok politikusok zsoldjában állottak, mert aranyban kétezer koronát találtak náluk. Az is valószínű, hogy több rendőrrel egyetértve jártak el, mert másként el sem képzelhető, hogy a merénylők oly közel juthattak a királyi fogathoz. A hatóságok ennek következtében több rendőrt, akik a gyilkosság helyén teljesítettek szolgálatot, letartóztattak. Lisszabonban rendkívül szigorúan kezelik a cenzurát és ez okból mindeddig nem lehetett a gyilkosságról közelebbi, teljesen pontos részleteket megtudni.

Károly király levele.

A párisi „Figaro” egy levelet hoz nyilvánosságra, amelyet a meggyilkolt király a múlt év december tizenötödikén egy párisi arisztokrata hölgyhöz intézett. A levél érdekes adatokat nyújt a király gondolkozásmódjának és jövőbeli terveinek megítélésére.

A levél így hangzik:

Kedves barátnőm!

Hogyan köszönjem meg elragadó levelét, de igazán, mikor Onnek írtam, nem akartam a bökölös látszatát kelteni. Csak nyílt szível

röszeltem valaki felé, akitől biztos vagyok, hogy mezei engem. Az első tüzörővél kitöltöttem oly sok nebulósággal, oly sajtósággal körülmények között, hogy itt, még Onnek sem tudom szokot elbeszélni. Ellenfeleim minden tegyvert, a legáljabbat is használtaiba veték, mint az olyan emberek, akik vesztükbe rohannak, semmi sem volt számukra elég rossz; nem gondoltak arra, hogy hazájuknak ártanak, csak nekem vagy uralkodásomnak akartak kárt okozni. Nem is képzelhetem, milyen rendkívüli türelem, minő önuralom kell ahhoz, hogy eütem ezen minden napos tüzörővél, amelyek gyakran igen fájdalmasak.

Az első lépésben azonban türelem. Mennyi van még hátra! Szerencsére a mi rendkívüli győzelmeink Afrikában (amcs rá más kifejezés) éppen jókor jöttek, hogy a közszellemet kissé felkelték. Ennek hatása igen nagy volt. Egyébként játékuikban jó állapotunk van: ellenfeleink csodálatos butasága, amely oda vezet, hogy ha egy kissé ügyeskedünk, majdnem minden területet ellenük lehet fordítani. De milyen munka minden nap, minden percben! Noha bizalmam az uralkodásban nagy, ez még sem akadályozhat meg engem abban, hogy mindenre, a legcsékölyebb dologra is ügyeljek, mert a küzdelemben semmi sem kicsinyesedő.

Kinos jelenet a halottas szobában.

Lisszabon, február 4. Tegnap délután a halotti szobában igen kinos jelenet játszódott le Amália királyné és Franco volt miniszterelnök között. Mádón Franco a szobába belépett, a királyné a holttestekre mutatva rávált:

— Nézzé, ez a maga műve!

Francó szónélkül visszavonult és rögtön elutazott.

Lisszabon, február 4. A letartóztatottak között számos újságíró, politikus és katonatiszt van, akiknek nagy részét hír szerint agyon fogják löni. Most már kétségtelen, hogy a merénylet nem az anarkisták műve, hanem a forradalmi párthoz tartozó portugál állampolgároké. Az új kabinet, amelyet igen kedvező hírek előztek meg, úgy látszik nem felel meg a hozzá fűzött reményeknek, mert a cenzurát sokkal szigorubbán alkalmazza, mint az előző kormány, úgy, hogy minden a királygyilkosságról szóló sürgönyt vagy megváltoztatnak, vagy teljesen elsikkasztanak.

Lisszabon, február 4. Dacára annak, hogy a királyi palotát a gyilkosság óta rendkívüli módon őrzik, mégis sikerült tegnap Amália királyné és az új király szobájába fényesítő leveleket becsémpészni.

Bécs, február 4. A király Károly portugál király és a trónörökös temetésére Dietrichstein lovag szárnysegédet és Moyos gróf százados, kamarást küldötte ki.

MULATSÁGOK.

(=) A zimándujfalui templomépítő bizottság által február 1 én az épülő r. k. templom belső berendezése javára rendezett zártkörű táncvigalmon felülfizettek: Kintzig János 10, Mittler Izidor dr. 5, Baross Ferenc dr. 2, Brandeis Henrik 5, Sebestyén Mihály 5, Kis Mihály 4, Kohn Adolf 20, Kosztolányi András 10, Vizsnyiczay János 10, Kecskés György 1, Balog János 1, Bittó István 1, Hegedüs Mihály 1, Heinstein András 1, Kovács András 1, özv. Klein Miksáné 1, Péntes Ákos 2, Soós József 1, Sándor József 2, Mackert János 2, Kollát György 1, Fekete János 2, Besesek Ferenc 1, Máris Sebők 1, Kneffel Károly 3, Prokopetz József 2, Bauer Gyula 2, Máj János 2, Róth Zsigmond 1, Serger Lajos 3, Loósz Antal 2, Kutnik Mátyás 3, Szabó Mihály — 60,

Nauner Ferenc 1, Rucz Márton 3, özv. Gyöngy Ödöné 2, Zsidai Mátyás 2, Edecs Sándor 3, Kállay István 2, Madarász János — 40, Oberchall József 1, Balázs Antal 1, Gaál Tivadar 2, Véber János 2, Scholtz Károlyné 4, Lackó Pál — 80, Balog Gáspár 1, Kecskés György 1, Orosz János 1, Schmidt Jakab 1, Varga Antal 1 koronát. Mely adományokért hálás köszönetét fejezi ki a templomépítő bizottság.

Tisza redivivus?

Fuzió az alkotmánypárttal.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 4

Egy, a fővárosban megjelenő boulevard-lap azt a szenzációt röpitette világgá, hogy az alkotmánypárt és a Tisza István gróf vezérlete alatt álló szabadelvű párt legközelebbi fuzionál. A napi politika egyhangúságában nagy életnőket idézett elő ez a hír, de irányadó helyről siettek azt megcáfolni s így a pikánsnak ígérkező politikai esemény a vízbe esett.

A delegáció hadügyi albizottsága a tárgyalásokról készített jelentés hitelesítésénél kiállításba helyezi, hogy sikerülni fog a katonatiszti fizetések felemelésének kérdését kielégítően megoldani. Az albizottság tagjai igen jól ismerik a koalíciót, amely hűségesen meg fogja szavazni az országra nehezedő ezt az újabb terhet is.

A Magyar Estilap írja.

A politikai életben nevezetes változás készül. Amint értesülünk, az alkotmánypárt végrehajtó bizottságának tegnap este tartott ülése igen komolyan és részletesen foglalkozott a volt szabadelvűpárttal való fuzió tervével. A konferencia hosszú ideig tartott és az onnan kiszivárgott hírek szerint a Tiszáékkal való egyesülés gondolatának csak Andrássy Gyula gróf volt az ellenzője, a kormány többi jelenlevő tagja és az egész bizottság igen szerencsés tervnek tartotta az új rendszernek a régi rendszer értékes elemeivel való gazdagítását. A hír a képviselőház mai ülése után terjedt el a folyosón, kinos meglepetést és óriási szenzációt keltve.

Mint Budapestről jelentik, ez a közlemény teljesen légből kapott, mert az alkotmánypárt végrehajtó bizottsága tegnap egyáltalában nem ülésezett.

Illetékes helyről szerzett magánértesülésünk szerint teljesen ki van zárva, hogy Tisza István gróf a jelenlegi képviselőház együttléte alatt bármiféle politikai akcióba belemenjen. Tisza tényleg részt akar venni a politikai ügyekben, de csakis akkor, ha az új választói reform alapján kiírják a választásokat. Akkor minden bizonnal fellép és mandátumot vállal, addig azonban semmiféle módon nem akar az aktív politikába avatkozni.

A magyar delegáció hadügyi albizottsága ma ülést tartott, amelyen hitelesítették az Okolicsányi László előadó által szerkesztett kimerítő albizottsági jelentést. Érdekes, hogy a jelentésben az Okolicsányi-féle ismert javaslat olyképen van módosítva, hogy tudomásul veszik a hadügyminiszternek a tisztii fizetések felemelésére vonatkozó nyilatkozatát, amely szerint a hadügyminiszter szükségesnek látja a fizetésfelemelést. Az albizottság reméli, hogy e kérdésben a magyar parlamenttel egyetértve lehetséges lesz egy, mindkét államot kielégítő megoldást találni.

a helyzethez illő komolysággal kezdett kiágni a közszemérem ellen.

A színházban levő rendőr többek figyelmeztetésére kiött, Mihelicset rendreutasította és nevét kérdezte. Ez megszeppenve a tagadás álláspontjára helyezkedett, de tagadása, valószínűleg a magába utalt szeszcsapások hatása folytán igen ingadozó volt. Hoffmann Győző rendőrhadnagy közbelépésére azonban mégis bement a színházba, noha előbb párbajra akarta hívni a rendőrhadnagyot s a lovagregényekből ismert kézmozdulattal nyujtotta át neki a lévjegyet. Mihelics ellen a rendőrség kihágás miatt megindítja az eljárást.

Mihelicsét láthatólag nagyon bántotta az eset, de azért visszament a színházba, végignézte a többi felvonást és azután leverten távozott, egy kis bufelejtés okából.

Fuzió

a lóvasut és motoros közt.

Villamos vasut Ujaradra.

Folynak a tárgyalások.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 4.

Arad két közlekedési vállalata legközelebb benső kapcsolatba, sőt közös tulajdonba jut. Azokban a körökben, ahonnan ez az értesülésünk származik, régebb ideje tudnak a bizalmas tárgyalásokról, amelyek e körül forogtak s amelynek most már pozitívnek ígérkező eredményei is vannak.

Az aradi közuti vasut, és az aradhegyaljai motoros fuziójáról van szó. Az elsőnek részvényei tudvalevően a magyar vasuti forgalmi részvénytársaság kezében vannak, az utóbbinak fő részvényese pedig a berlini Hartvich-cég.

A kapcsolatnak eleje az az ismeretes ellentét, amely a két vállalat között az aradhegyaljai motoros vasut megnyitása előtt kiéleződött. Az aradhegyaljai motoros vasut azt tervezte, hogy sineit a város középpontjába, az Erzsébet királyné körúton bevezeteti. Ez azonban már a közuti vasut szabadalmának hálózatába vágott s a közuti vasutal nem sikerült meg egyezésre jutni. Az aradcsanádi egyesült vasutak motorosai is csak úgy jöttek be a városba, hogy a közuti vasut sineinek használatára nézve peage-szerződést kötöttek. Ez a peage-szerződés azonban a közuti vasut magatartása miatt felbomlott s a hegyaljai motoros vasutnak se sikerült a közuti vasut gazdáival meg egyezésre jutni. A motoros vasut sineinek a város középpontjába leendő bevezetése iránt, amint ismeretes, a kereskedelmi miniszteriumban Szterényi József államtitkár elnöklésével ankétet tartottak, amely azonban nem hozta meg a várt eredményt.

Idővel ez az ügy a két vállalat közlekedésének, sőt egyesítésének eszméjét hozta meg. A Forgalmi részvénytársaság szívesen keresne módot arra, hogy az aradi közuti vasutat most, mikor a koncesszió lejártá egyre jobban közeleg, olyan vállalattal hozza fuzióba, amely vállalat rokonszenves voltánál és aradi érdektségének nagyságánál fogva könnyen kaphatna a várostól olyan előnyöket, amelyek a lóvasut nem kaphat meg. Tagadhatatlan ugyanis, hogy a közuti vasut a megváltás körül folyt tárgyalások félbeszakadta

óta bizonyos feszültségbe jutott a várossal szemben. Fuzió esetén azonban a hegyaljai érdektségnek a város szívesen megadná méltányos feltételek mellett az átalakuláshoz és kiterjeszkedéshez szükséges eszközöket. A hegyaljai motorosra nézve pedig a fuzió ugyancsak igen előnyös lenne, mert ebben az esetben bevezethetné kocsiyait a város telsejébe s a közuti forgalmat az átalakítási munkálatok befejeztéig motorossá, azután pedig viilamossá alakíthatná át, ha a várost meg tudná nyerni a koncesszió meghosszabbításához és a közuti vonalak kiterjesztéséhez.

Amint értesülünk, a fuzió iránti tárgyalások igen komoly formában folynak s a legutóbbi hetekben már közel jártak a meg egyezéshez. Forrásunk szerint a fuziónak egyik legfontosabb eredménye az lesz, hogy Arad és Ujarad között villamos közuti közlekedés fog létesülni. A lóvasutnak erre vonatkozólag már esztendő óta meg van az előmunkálati engedélye, amelyet a közuti vaspálya eddig csak azért nem használhatott fel, mert nem volt reménye, hogy a várostól hosszabb lejáratu koncessziót kapjon.

A tárgyalások napról-napra haladnak, úgy, hogy legközelebb a részletek is a teljes nyilvánosság elé kerülhetnek.

Ezzel kapcsolatosan említjük meg, hogy az aradhegyaljai h. é. motoros vasut üzletvezetőségét és középponti adminisztrációját tavasztól kezdve Gyorokra, mint a vasut forgalmának természetes középpontjára helyezi ki. A vasuttársaság székhelye az alapszabályok értelmében Arad, s ez meg is marad, ugyszintén az igazgatóság is Aradon marad; a társaság adóját is ennélfogva Aradon fizetik. Azonban a forgalom célszerű irányítása, kellő ellenőrzése, azt kívánták, hogy az üzletvezetés Gyorokra kerüljön ki.

HIREK.

Dal egy fuzióról.

A hegyaljai motoros vasut és a lóvasut fuzionálni készülnek.

A motoros a lóvasutal

Egy szép nap házasságra lép

S motorosított lóvasuton

Fog kocsiázni majd a nép.

Kérdem tehát, míg ég a szívem,

Miként a köszén, a porosz:

Ó, mért nem lettem lóvasut én

És mért nem lett ön motoros?

Ah, sajnos, költőnek születtem,

S nem lettem sem vasút, sem ló, —

E súlyos születéshibát már

Nem orvosolja semmi szó.

E tényre elszorul a szívem,

Miként egy zordon hegyszoros:

Óh, mért nem lettem lóvasut én,

Es mért nem lett ön motoros? ...

—zab.

— Hunyadi József jubileuma. A színházi bizottság ma délután öt órakor Varjassy Lajos polgármester elnöklésével ülést tartott. Az ülésen jelen voltak: Barabás Béla, Lukácsy Lajos, Múlek Lajos dr., Reicher Károly, Kádas Kálmán, Tisch Mór dr., Mandl Vilmos, Andrényi Károly, Löcs Rezső, Szendrei Mihály és Zubor Andr. A polgármester bejelentette a bizottságnak, hogy a színházi bizottság megkereste őt és arra kérte, hogy a színházi bizottság vegyen részt a színház érdemes művészeinek, Hunyadi Jó-

zsefnek február 18 án tartandó harmincéves színházi jubileumán. A bizottság elhatározta, hogy teljesíti a színházi bizottság kérelmét, elhatározta továbbá, hogy Lukácsy Lajos és Löcs Rezső bizottsági tagokat küldi ki a jubileumi ünnepeket rendező bizottságba és felkérte elnökét, Varjassy Lajos polgármestert, hogy az ünneplő művészt a színpadon az előadás kezdete előtt Aradváros nevében üdvözölje.

— Stösszelt halálra ítélték. Pétervárról jelentik: Ma hozta meg ítéletét a haditörvényszék a hónapok óta húzódo portarturi perben. A hadbíró Stösszel, Sock és Renff tábornokokat bűnösnek mondotta ki és mindhármukat halálra ítélté.

— A vaggongyár részvényeinek áremelkedése. Az országos magyar bank tegnapi kamatlabilászállítása a mai tőzsdén az összes értékpapírok árfolyamában emelkedést idézett elő. E papírok között Aradot leginkább a Weitzer-féle vaggongyár részvényei érdeklik, melyek tegnap még 371 koronás árfolyamon keltek el míg ma délben már 388 koronáért nagy keresletnek örvendettek. Édes hogy a vaggongyár részvényei egyidőben, még a lebejégzés előtt 600 koronán állottak. Azután nagy csökkenés következett be, úgy, hogy a részvények 110 koronáért voltak kaphatók. Ekkor került a kereskedelmi igazgatás élére Herzl Bernát, a műszaki igazgatás élére pedig Müller Gyula. A két kiváló szakember vezetése alatt a vállalat újabb lendületet nyert. Azóta a konjunktúrák és a munkaviszonyok javultak, a gyár nagyobb befektetéseket is eszközölt, úgy, hogy a vaggongyár részvényei előreláthatólag a mostani áráról is tetemesen magasabbat fognak elérni.

— Makó nem fizetéseképtelen. Makóváros egyik főtisztviselője a város pénzügyi helyzetéről forgalomba került hírekkel szemben tudósítónk előtt a következőket jelentette ki: A legnagyobbtulzás Makóról azt állítani, hogy fizetéseképtelen. Makó oly város, amelynek ingatlanai, részvényei, épületei után nagy vagyona, nagy jövedelme van. Megtörtént máskor is, hogy a város pénztára kiürült, az alispán pedig a tartalék-alapból való kölcsönvételt formai okokból nem engedélyezhette. Így előállott az az eset, hogy a tisztviselők és a munkások febr. 1 én nem kaptak fizetést. Hozzájárult a bajhoz, hogy adónegyed csak február 15 én kezdődik, amikor a földművesek fizetik be adójuk legnagyobb részét. A baj fő oka ellenben Makó város adóügyi osztályának hanyagsága az évi 27,000—30,000 koronányi pótdadó behajtása körül, amely 1905 óta vehető észre. Ezen ügyosztály ugyszólván zárószámadást sem készített. A városnak egyelőre 20—30,000 koronára van szüksége, amely összeg e hó folyamán bizonyára befolyik. A jövőre nézve pedig teljesen ki van zárva, hogy hasonló esetek előfordulhassanak. A polgármester a legradikálisabb intézkedéseket fogantatosította a baj preventív elhárítására. Tulzott az az állítás, hogy a pótdadó meghaladja a 100%-ot, mert a valóságban csak 78%-ot tesz ki. Valótlan az is, hogy a városi tégyár beszüntette üzemét s hogy a munkások sztrájkolnak. A gyárban ugyanis téli időben mindössze 10—15 munkás van alkalmazva, kiket a gyár intézője sajátjából teljesen kifizetett. Sztrájkról és üzemszünetelésről szó sincs. Valótlan az is, hogy a városi tisztviselők a belügyminisztertől kértek volna megfelelő intézkedéseket. Ercze abszolút nincs szükségük. Általában a válságot, mely különben is szünőfélben van, túlságosan kiszínítették.

— A Mader Rezső koszorúja. Budapesti tudósítónk jelent: Az országban néhány héttel ezelőtt Mader Rezső: „Piros cipő” című

balettje századik jubiláris előadása volt, amikor a szerző maga dirigálta darabját és témérdek virágot és koszorút kapott. Az egyik koszoru szalagján ez a felírás volt: Máder Rezsőnek — visszajössz te még. Aida. Mészáros igazgató ellene irányuló tüntetést látott ebben, mert Máder előbb az Operaház igazgatója volt és vizsgálatot indított a koszoru küldőjének kiderítése iránt. Az egyik drámai operaénekesnő pártja V. Krammer Terézre gyanakodott, aki felháborodva utasította vissza a gyanusítást. Most kiderült, hogy a koszoru küldője *Barna dr.* ismert fővárosi fogorvos, aki tréfakedvelő ember és azért küldte ilyen rejtelmes aláírással a koszorút, mert tudta, hogy nagy háboruszkodás fejlődik belőle. Mint látszik, jól számított, mert az ügy tényleg alapos felfordulást idézett elő az opera tájékán. *Barna dr.* kijelentette, hogy nem volt egyéb célja, mint egy kis zavart előidézni s Mészáros igazgató ellen semminemű személyes ellenszenv őt nem vezette.

— Beck báró anyósa Bécsből jelentik: Érdekes temetése volt a napokban az osztrák császárvárosnak. Beck báró osztrák miniszter-elők anyósát, az agg *Leon Hermint* temették. A nyolcvan éves matróna zsidó asszony volt és zsidó volt az osztrák miniszterelnök felesége, aki előbb *Dóczy Lajos* bárónak, a birneves írónak volt a neje, de attól elvált. Beck báróné anyja régi valóságában halt meg és a zsidó ritus szerint temették el. A temetésen megjelent nejevel együtt Beck báró is, aki a szertartás után a városházára hajtatott, ahol a keresztényszociálisták értekezletén vett részt.

— A sikkasztó adóárnok. *Szatmárból* táviratozzák: Pap Gyula sikkasztó adóárnok bűnügyét a törvényszék tegnap tárgyalta nagy érdeklődés mellett. Az ítéletet ma délelőtt hirdették ki, mely szerint Papot másfél évi börtönre ítélték. A vádlott teljes beismerésben volt és gyakran hangos sírásban tört ki. Az ítélet jogerős.

— Megszökött főhadnagy. *Budapesti* tudósítónk jelenti: Megirtuk, hogy a fővárosban állomásozó 16. huszárezred egy főhadnagya, *Szilley Károly* nagy összegű váltóadósságai miatt Amerikába szökött és ezredesének levelet küldött, amelyben lemond rangjáról. Az ezred tisztikara ugyszólván teljes számban érdekelve van *Szilley* esetében, mert a megszökött huszárfőhadnagy kerek egy millió korona váltóadósságot csinált és tisztársaival iratta alá a váltókat, amelyeket azután uzsorásokkal számítottatott le. A hitelezők most a huszártiszteken hajtják be *Szilley* főhadnagy adósságait. *Szilley* az ezred tisztjeinek nem kevesebb, mint háromszázhuszonháromezer koronával tartozik. A tisztikar valósággal konsternálva van, a legtöbb tiszt a teljes anyagi romlás előtt áll és számosan kénytelenek lesznek rangjukról lemondani.

— Sajtópör Björnson miatt. *Trencsénből* jelentik: A Szakolcán megjelenő *Ludové Noviny* című lap 8-ik számát a pozsonyi kir. ügyészség egy lozoróni tudósítás miatt elkoztotta. A kir. ügyészség ugyancsak pert indított a zólyomi *Zvolenské Noviny* lap ellen is Björnsonnak a *Neue Freie Presse*-ben megjelent és onnan átvett cikke miatt.

— A Weitzer János gép- és vaggongyár r.-t. vasárnapi közgyűléséből tegnap közölt tudósításunkba több tollhiba csuszolt be, amelyet most helyreigazítottunk. A közgyűlés *Fábrty Sándor* az Acsev. vezérigazgatója előklete alatt folyt le az egyedüli tárgyat a társaság alapítókéjének emelése képezte. Az igazgatóság jelentése szerint a múlt évben kibocsátott és jegyzett 5772 darab háromszáz koronás névértékű részvény mind be lett fizetve, miáltal a társaság alapítókéje két millió koronára emel-

kedett. A megjelent részvényesek örömmel vették tudomásul a kedvező jelentést.

— Egy kis merénylet. *Pétevárról* táviratozzák: Tifliszből jelentik, hogy az ottani szegény bazárban ismeretlen tettesek *Persikin'*, a hazafias liga tagját revolverlövésekkel súlyosan megsebesítették. Két kísérőjét megölték és több véletlenül arra haladó személyt könnyen megsebesítettek. Egy gyanus egyént elfogtak.

— Vissza Amerikából. *Zsolnáról* jelentik: Ujabban ismét 200 kivándorló érkezett vissza Amerikából *Trencsénmegyébe*. A visszatértek nagy része rendkívül züllött állapotban volt. Ezek elbeszélései szerint a magyarországi munkások ezrei csavarognak munkátlanul, éhezve és haza szeretnének jönni, de nem tudnak utra-
való költséget szerezni.

— Ezüst urna. Feltűnést kelt az *Assael H. és Fia* cég kirakatában egy valódi ezüst urna, amelyet a jóteknony nőegylet február 9-én tartandó tea-zsur tombolájára vett az egyület. A tombolajegyek száma 500 darab. Az egyesület nem akar egyebet a tombolával, mint a zsúr közönségének szórakoztatását s ezért a jegyek előre váltandók meg. A szép nyere-ménylányok *Hoffmann Antal* kirakatában láthatók. Jegyek kaphatók: *Fischer Mór*, *Geller I.*, *Hoffmann Antal*, *Vojtek és Weisz*, *Szabó Albert*, *Wadovszky Gusztáv*, *Maresch Gyula*, *Assael H. és fia* és *Bloch H.* cégek üzleteiben. Bizonyára senki sem mulasztja el, hogy olcsón egy szép emléktárgyra tenessen szert.

— Jótékonyaság. *Báró Bohus Zsigmondné* 12 pár sajátkezüleg kötött téli keztűt küldött a szegény tanulóknak. Fogadja hálás köszönetemet. Özv. *Hauser Károlyné* ezredesné egyes. elnök. A szegény tanulók konyhájában a jövő héten dr. *Mülek Lajosné* és özv. *Junga Sándorné* ügyének fel.

— A zsinagógából. A zsinagóga előljárósága ezúton hozza közönműsra, hogy az esti istentisztelet további intézkedésig háromnegyed 5 órakor kezdődik.

— Birtokcsere. Az aradi kir. törvényszék telekkönyvében az elmúlt héten a következő tulajdonjogi változásokat jegyezték fel: *Gásza Bélané* *Visy Lujza* eladja az aradi 299. sz. tjkvben felvett *Varjassy József* utca 16. számú házból az öt illeendő felerészét 600 koronáért *kisk. Gásza Emil*, *József*, *Anna* és *Adorján*nak. *Oroszi Béla*, *Sándor* és *Jolán* eladják az aradi 554. sz. tjkvben felvett *Belváros Választó*-utca 18. számú házat 2940 koronáért *Halász Mihály* és neje, *Böröcsök Rozáliának*. *Drágos István* eladja az aradi 6051. számú tjkvben felvett szántót 5571 koronáért *Niederhauser Gyula* és neje, *Trokay Alojzának*.

— Köszönetnyilvánítás. Az elmúlt héten a népkönyha számára *Herzel Bernát* (Budapest) 40 koronát, *Grossman Jakab dr.*, *Grossman Emil dr.*, *Leopold Zsigmondné*, *Montag Sándorné* 10-10, *Montag Erzsike* 5 koronát, dr. *Somogyi Gyuláné* 10 kgr. rizst, 10 kgr. só adományozott, amely nemes szívű adományokért benső köszönetét fejezi ki az elnökség. — A védasszonyi tisztet dr. *Mittler Izi-dorné*, *Reiniger A. S. né* és dr. *Singer Jánosné* ur-nők fogják e héten betölteni.

— Rumcompositio 1 literhez 20 kr. *Likör aroma* 1 literhez 30 kr. *Vojtek és Weisz* nál. 191

TORVÉNYKEZÉS.

§ Az elmebeteg gyilkos. *Ágya* aradmegyei községben a múlt év augusztus harmincegyedikén borzalmas gyilkosság történt. *Hadi Sándor* és *Vékony József* az utcán este összeszólalkoztak és hangos szóval szidalmazták egymást. A lármára odajött a szomszédban lakó *Dragán János* is, akit a veszekedés végeztével *Hadi* arra bujtatott fel, hogy üsse agyon *Vékony Józsefet*. *Dragán* már régebb idő óta haragudott *Vékonyra* és engedett társa rábeszélésének. *Hadi* egy vastag dorongot adott át *Dragánnak*, hogy ezzel bányák el haragosával. A dühtől

elvakult *Dragán* odalopódzott *Vékony* házához és az ajtóban álló szerencsétlen embert úgy főbe vágta, hogy az menten összerogyott és meghalt. Az ügyészség a Btk. 279. § ába ütköző szándékos emberölés büntette miatt *Dragán Jánost* mint büntettest, *Hadi Sándort* pedig mint felbujtót fogta pörbe. Ma kellett volna az aradi esküdtzének az ügygel foglalkoznia, de a tárgyalást elhalasztották, mert időközben a vádlott állapotában oly változás állott be, mely elmezavarra enged következtetni, felszállítják tehát egy fővárosi tébolydába, ahol megfigyelés alá fogják venni. Az ügy tárgyalása az orvosi vélemény beérkezéséig halasztást szenved.

VÁROS ÉS MEGYE.

Aradváros közgyűlése.

— A tárgysorozat. —

Sorrendje az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 1908. évi február hó 12-én délután 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

1. Polgármester január havi jelentése. 2. A magyar kir. vallás- és közoktatásügyi minisztériumnak leirata a második községi polgári fiúiskola felállításához szükséges állami segély adományozása tárgyában. 3. Polgármester jelentése *Vannay Gusztáv* legtöbb adófizető bizottsági tagnak lemondása s *Czukur László* bizottsági tag behívása tárgyában. 4. A magyar kir. iparoktatási főigazgató megkeresése az aradi magyar kir. állami fa- és fémipari szakiskola felügyelő bizottságába egy tag beválasztása iránt. 5. A tisztli ügyész jelentése a város közönségét érdeklő jogok és kötelezettségek megnyitja és megszüntetése tárgyában. 6. Az aradi rabsegélyző-egylet megkeresése alapítvány tétele tárgyában. 7. Özvegy *Rimmer Ferencné* febbezése kéményseprő iparának fiára való átruházását megtagadó tanácsi határozat ellen. 8. *Spiteler Rudolf* és társai sütőiparosok febbezése a pécskai kenyérrúsítóknak iparigazolvány kiváltására kötelezése tárgyában hozott tanácsi határozat ellen. 9. *Balcsó Antal* mérnöki hivatali segéd-tisztnak kérvénye műszaki tanulmányainak befejezete céljából három havi szabadságidő engedélyezése iránt. 10. *Balogh Sándor* rendőr kérvénye nyugdíjazása iránt. 11. Az iskolaszék előterjesztése *Zászló János* hivataliszolga *Hermina* nevű leányának tandíja elengedése iránt. 12. A tanács jelentése az 1907. évi november hónap leirt községi adó tárgyában. 13. A közpénztár megvizsgálásáról szóló jegyzőkönyv. 14. A tanács előterjesztése a közsegélyről és a gyermekek védelméről alkotandó szabályrendelet tárgyában. 15. A tanács javaslata a lebontott épületek után fenntartott községi adó elengedése iránt benyújtott kérvények tárgyában. 16. A tanács javaslata a tisztviselők drágasági pótléka tárgyában. 17. *Najmányi Imre* községi végrehajtó kérvénye fizetésének felemelése iránt. 18. A tanács betérjeszti az ásványvizek megadóztatására vonatkozó szabályrendelet tervezetet. 19. A tanács javaslata az adó-reform módosítása iránt az országgyűlési képviselőházhöz intézendő felirat tárgyában. 20. Az üresedésben levő irodatiszti állásnak választás utján való betöltése. 21. A magyar kir. belügyminiszternek leirata a honvéd lovassági laktanya elnevezésének *Rákóczi-laktanyára* leendő átváltoztatása tárgyában. 22. *Hajdu vármegyének* átirata a fogyasztási adóknak a városoknak való átengedése iránt. 23. *Risztics Péter* és *Nikolov Györgynek* közös kérelme bérlet átengedése iránt. 24. A számvevőség előterjesztése az ingyen fürdőkhöz beszerzett pontonoknál felmerült 1008 korona tulkiadásnak fedezése iránt. 25. A tisztli ügyészség betérjeszti a *Moskovitz Zsigmond* dal a városi szin- és bérházban bérelt lakás és üzlethelyiség bérletének meghosszabbítása iránt megkötött szerződést jóváhagyás végett. 26. A tanács jelentése a kereskedelemügyi miniszternek a vashidak munkálataira tett észrevételei s ezzel kapcsolatban az építési határidő egy évvel való meghosszabbításának kérelmezése iránt. 27. A vallás- és közoktatásügyi miniszternek leirata a felsőbb leányiskola ügyében. 28. *Angel Miklós* és *Dragusztin Péternek* közös kérelme bérletátruházás és előbbinek bérlet meghosszabbítása iránt. 29. *Czeiler és Gück* kérelme a színházakban reklam-függönynek alkalmazhatása iránt. 30. *Pakurár Simon* és társainak kérelme a *Bittó- és Rózer-dűlőn* új dűlőtnak nyitása iránt.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, február 4.

Az őszi esőzés után az időjárás hidegre fordult.

A vetések — bár nagyobb részt hóval fedettek — a gabonaözsdén ismét veszélyben vannak s az árak emelkednek.

Hi majd kitavasodik, a mezőgazdasági állapotról a valóságnak megfelelőbb képet fogunk nyerni.

A mai piacon igen csekély hozatal volt. Az árakat csak névleg jegyezhetjük.

Elkelt a mai piacon:

Buza 10-80-90

Tengeri 6-6-05

Névlleges jegyzés:

Rozs 10-10-10

Zab 7-7-05

Árpa 6-90-95

Az árak koronában 50 kilogrammonként értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 4.

Amerika ¼-el magasabb. Üzletlenség. Vátozatlan árak.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	5 órai zárlat
Buza áprilisra	11.67-11.68	11.90-11.91
Buza októberre	10.28-10.29	10.38-10.37
Zab áprilisra	7.88-7.89	8.01-8.02
Rozs áprilisra	9.81-9.87	10.01-10.03
Tengeri májusra	6.73-6.74	6.81-6.82

Zárul 5 órakor.

Osztrák hitelrészvény	649.-
Magyar hitelrészvény	789.-
Közuti vasut részvény	569 50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Február 4. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül súlyban — fillérig; közép páronként 300-400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül súlyban 117-118 fillérig; fiatal közép páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban 118-120 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 120-123 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül súlyban — fillérig; közép páronként 240-260 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. Sertéslétszám: Január hó 31. napján volt készlet 21.718 darab, február 2. napján felfajtatott 308 darab, február 2. napján elszállított 93 darab, február 3. napjára maradt készletben 213.52 darab. A hírtól sertés üzlet irányzata: Vátozatlan.

IDEGENEK ARADON.

— Február 4. —

Központi-szálloda. Doroghi Jenő birtokos Dobra. — Baranyai Zoltán birtokos Tolcsva. — Kralochvill Dezső birtokos Vinga. — Jákey Alajos huszárezredes Cegléd. — Ujj Sándor főmérnök Makó. — Ländler Lajos fakereskedő Budapest. — Kolczner Árpád üveggyáros Tópaták. — Georgia János esperes Buttyin. — Böhm József borkereskedő Bécs. — May Jenő ellenőr Bécs. — Feinkuchen Bernát földbérlet Berza. — Balogh Zsigmond kereskedő Cegléd. — Csicsely Pál földbirtokos Békéscsaba. — Hönig Gyula birtokos Almásalmos. — Mautner Béla kemencegyáros Budapest. — Milchner József magánzó Budapest. — Kovács Jenő kereskedő Budapest. — Pik Ferenc utazó Hamburg. — Gelhard Emil utazó Bréma. — Fischer Miksa utazó Bécs. — Diamant Herman utazó Bécs. — Collin Frigyes utazó Bécs. — Marburg Benő utazó Frenenthal. — Silberstein Leó utazó Bécs. — Deutsch Arthur utazó Budapest. — Himler Miksa utazó Leipzig. — Schwarz Lajos utazó Budapest. — Kutscher Mihály utazó Topolcsány. — Feingold Rezső utazó Temesvár. — Krastl József utazó Budapest. — Barta Sándor utazó Budapest. — Wiener Sándor utazó Budapest. — Schwarz Zsigmond utazó Budapest. — Dobius István utazó Budapest. — Groszman Lipót utazó Budapest. — Klausner Bernát utazó Budapest. — Edgar József utazó Budapest. — Riesenberger Rajmond utazó Budapest. — Vágó Jenő utazó Budapest. — Balogh Gyula utazó Budapest.

Fehér kereszt-szálloda. Vertán Péter miniszteri titkár Budapest. — Kiss Vilmos községi jegyző

Kevermes. — Bauer Károly gyógyszerész Kevermes. — Vittich Sándor kereskedő Budapest. — Rottenberg Jenő igazgató Budapest. — Zerkoviz Lajos birtokos Bécs. — Perdek Frigyes igazgató München. — Kondorosi Arthur számtiszt Iglo. — Dózsa Ferenc mérnök és neje Nagyvárad. — Járay Mihály jogász Vajdahunyad. — Szántó Agoston igazgató és neje Déva. — Hegedüs Antal és családja Érsekújvár. — Gécsey Nándor bányai igazgató Resitza. — Róth Gusztáv kereskedő Feketegyarmat. — Kuliner Bernát kereskedő Feketegyarmat. — Déri Ede tisztviselő Gara. — Nemes Izsó mérnök és családja Keszthely. — Kocsis József fogalmazó Keszthely. — Nagy Dani kisbirtokos Késmárk. — Kármán Béla bérlet Főlegyháza. — Kövér László gyáros és neje Szeged. — Szabó Imréné magánzó és családja Kanizsa. — Deutsch Zsigmond kereskedő Pancsova. — Kuller Ede gyáros Grác. — Rácz Dezső kereskedő Temesvár. — Vidor Sándor bankhivatalnok Mezőtur. — Krámer Róbert gazdálkodó Zimony. — Schaulich Adolf ellenőr Deés. — Küllner Vilmos hivatalnok Zombor. — Szalay István birtokos Dombóvár. — Csikos Sándor kisbirtokos Szeged. — Messing Ede kereskedő Orosháza. — Rácz Lajos mérnök Siofok. — Spitzer Zsigmond kereskedő Szentes. — Braun Vladimir birtokos Keszrovics. — Remin Stanietavó főfelügyelő Keszrovics. — Neumann Mór főfelügyelő Keszrovics. — Gömöri Mór utazó Budapest. — Barta Sándor utazó Budapest. — Felner Gyula utazó Budapest. — Nagy Kálmán utazó Budapest. — Fodor Alfréd utazó Budapest. — Fischer József utazó Budapest. — Czech Antal utazó Bécs. — Gubicz Lajos utazó Resztercebánya.

Vass-szálloda. Linzert Ferdinánd utazó Budapest. — Schwartz Simon utazó Budapest. — Engel B. kereskedő Budapest. — Weissenberg Dezső kereskedő Hatvan. — Fried Zsigmond utazó Budapest. — Dékány Károly hivatalnok Karcag. — Goldberger Gusztáv utazó Budapest. — Kálnoky Hugó tisztviselő Szerencs. — Weisz Pál tisztviselő Horgas. — Dienes János utazó Budapest.

Nemzeti Színház.

Szerda, 1908. évi február hó 5-én:

C₁ bérlet.

C₁ bérlet.

Itt először:

A vetélytárs.

Színmű 4 felvonásban. Irták: H. Kistemaekers és Eugene Delard Fordította: Huszár Imre.

SZEMÉLYEK:

Brizeux	Keszler E.	Ponteroxy	Delly Lajos.
Jane	K. Kápolnai.	Rafiadoli	Eöry Lajos.
De Mortagnes	Várnai Jenő.	Sormiers	Horty Sándor.
Simone	H. Harmath.	Ligueull báró	Szendrey M.
De Chamblai	Uj Kálmán.	Ligneuillné	H. Kőrössi J.
De Chamblainé	Zalay Margit	Gipszöntő	Fejér Aladár.

Kézdate este 7 és fél órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadságtér mellett.)

Ma szerdán, 1908. február hó 5-én

Műsor:

1. A hamelnai patkányfogó.
2. Tengeri rablók.
3. A féltékenység örültje.
4. Piroška és a farkas.
5. Matróztrefa.
6. Egő hajó.
7. Ekszertolvaj.
8. Tirol.

Előadások délután 5, fél 7, és este fél 9 órakor.

Cukrászda.

Előadás alatt a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara látszik.

NYILTTER.*

Minden külön értesítés helyett.

FRANKL RÓZSIKA

JELLINEK LIPÓT

JEGYESEK.

Arad, 1908. január 26.

Pénzének ellensége,

ki azt francia pezsgőért szórja, mikor egyenértékű hazai terméket sokkal olcsóbban kaphat.

Értesítés

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **Aradon, Salacz-utca 3. sz. a.** egy a mai kor igényeinek mindenben megfelelő

vésnöki műtermet

nyitottam.

Raktáron tartok:

réz-, rugganta-bélyegzőket, számozó gépeket, keletbelyegzőket, dombornyomó sajtókat, sablonokat és mindenféle bélyegző-festéket (Durabell-festék minden színben.)

Készíték:

monogramokat, címereket, egyleti és sport-jelvényeket, zászló-szegeket, írás vésést és minden e szakmába vágó munkát 565

jutányos árak mellett.

Tisztelettel

Schubauer J.

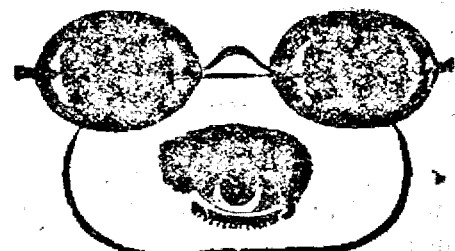
vésnök.

Elsőrendű látsszerész üzlet.

DICK SAMU

Órák és látsszerész

Arad, Andrássy-tér és Weitzer János-utca sarkán

Elő és javít mindennemű órákat két évi jótállás mellett a legolcsóbb árakon. Raktáron tart mindennemű színházi látsszeréseket a legkülönbözőbb kiállításban, legfinomabb lorgaettek, orrcsipek és szemüvegek, arany, ezüst, nickel és tekmónbeka csont keretekben, legjobb üvegekkel.

• Nagy raktár sűrűségi fokmérőkben, bor, must és szesz részére, továbbá mindenféle hőmérők, mindenemű kivitelben.

Szemüvegek és orrcsipek orvosai rendelést szerint azonnal készíttetnek.

Seprős községben
a Löwinger-féle
gőzmalom
eladó
és azonnal átvehető.

Bővebb felvilágosítással szolgál **Dr. Grosz Endre** ügyvéd **Kisjenő.** 868

Könyvkötészetünkben
egy ügyes fiu
tanulónak

fizetéssel
felvétetik.

Bővebbet a Kladóhivatalban

Tápértékben leggazdagabb,
Hatásában felülmúlhatatlan
a Hajós-féle kellemes ízű
Csukamájolaj.

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.
Ára egy üvegnek 2 korona. 241

Fagydaganatok elmulasztására
Fagyviszketegség biztos megszüntetésére
kitűnő hatású szer a Hajós féle
FAGYBALZSAM.
Egy üvegnek az ára 70 fillér.

Tyúkszem már nincs többé!!

Igy kiáltanak ezren meg ezren, akik a Hajós-féle

ANAGALLIN

használják. Ára egy üvegnek utasliással 70 fillér.

Fenyőillat a szobában. Ára 70 fillér.

Ibolya, Gyöngyvirág és Heliotrop szobailatok, üvegje 70 fillér.

„Never“ amerikai gummikülönlegesség, a képzelhető
legjobb óvszer. 6 drb. egy eredeti fémdobozban 2 kor.

Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszerész és gyógyszerészeti laboratóriumban

Arad, Andrássy-ter 12. sz., a nagyvárosi szobában.

Fajtiszta riparia portalis alanyon oltott,
elsőrendű, duggyökérzetű bor- és cseme-
gefaju 296

szőlő-oltványokat,

valamint gyökeres riparia portalis

szőlő-vesszőket

bármely mennyiségben szállít

HÁMORY GAZDASÁG

szőlőoltvány-telepe Arad.

Bővebb felvilágosítással és áraján-
lattal szívesen szolgál

Deák Ferenc-utca 3. szám alatt.

Telefon 229.

Ertesítés!

Aradon, Atzél Péter-
utca sarok, a színház
főbejáratával szem-
ben, Zrinyi-utca.

Van szerencsém értesíteni Arad
és vidéke nagyrabecsült közönsé-
gét, miszerint a közelgő idény be-
áltával raktáromat minden-
nemű bőrökkel felszereltem,
melyből a legszebb és legjobb
kivitelű 581

uri és hölgy cipőket

készítek,

miért is becses rendelésüket kérem
vagyok kitűnő tisztelettel

Wolf J.

uri és hölgy cipész.

Jutányos árak!

Uj!! Megnyilt Uj!!
az új drogeria!!

Bátor vagyok a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a nagymélt. m. kir. belügyminiszter ur
engedélye folytán

Aradon, Weitzer János-u. 2. szám a. (Fejér Gyulával szemben)

„Vöröskereszt Drogeria“ elnevezés alatt a mai kor igényeinek megfelelő felsze-
reléssel drogeria üzletet nyitottam.

Nagy választék: a legdivatosabb angol és francia illatszerek eredeti üvegekben és kimérve.

Mindennemű arc, kéz, haj és körömápolási különlegességek, u. m.: arccremek, arccporok, arcvizek, hajvizek, kölni
vizek, szappanok, kézfinomítók, körömpaszták, porok, vizek, emulók és polisoirek, körömkéfék, körömrészelők, ollók, szőr-
csipeszek és mittesser-nyomok.

Hajkefék, fésűk, hajtűk, hajgöndörítők (onduleur), hajbálók, hajbetétek, hajsütővasak és lámpák.

Hajfestékek, brillantinok, dió kivonatok és olajok, szívacsok és szívacsahálók, mozdókeztűk és mozdóruhák.

Fogporok, fogpaszták, szájvizek, szájpasztillák, (Cachou) és Ch. Lóonen-féle francia gyártmányu fogkefék, melyek-
nek a sörte kihúásával szemben minden egyes darabért, mely a „Vöröskereszt Drogeria“ jelzést viseli szavatosságot
vállalok, továbbá mindennemű háztartási cikkek, u. m.: Popoff K. C. Testvérek moszkvai cég kiváló minőségű teái,
valódi angol és belföldi rumok, rum és likőr eszenciák és compositiok, Kugler csokoládék és tonbonok, Bensdorff-féle
cacsok eredeti dobozok és kimérve, valódi Bourbon vanília, az összes gyermek tápszerek: Nestle, Kufeke, Theinhardt, Hygiama;
anyáknak: Knor tápióka, zabdara, zabliszt, huskivonatok stb. stb.

Sósorszeszek és fluidok, mosóporok, szappanok és kékítő paszták, fém- és ruhatisztító szerek, cipőtisztító ruhák
és paszták, parket fényesítő paszták és viaszok dobozokban és kimérve.

**Gummi áruk, fecskendők, permetezők, fürdő és láz hőmérők, kötőszerek, vegyszerek, gazda-
sági cikkek** stb. stb.

Amidőn dusan felszerelt raktáramra a n. é. közönség szives figyelmét felhívni bátorodom, maradok
kitűnő tisztelettel

815

a „Vöröskereszt Drogeria“ tulajdonosa
Hánzu Nestor.

Minden e szakmába vágó cikkek állandóan raktáron
tartatnak!

Vidéki postarendelések gyorsan és pontosan
csikközvetítnek!

GYORS ÉS FIGYELMES KISZOLGÁTÁS!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Jó karban

levő iróasztalok megvételre keresetnek. Cim a kiadóban.

Egy megbízható kihordó pár

kerestetik az „Aradi Híradó” kiadóhivatalába. Andrassy-ut 3. I. em.

Kerestetik

a belváros közelében egy féregmentes 3 szoba fürdő szoba s minden mellékhelyiségből álló lakás május elsejére. Ajánlatok ármegjelöléssel F. jeligére küldendők a kiadóhivatalba.

A „Freytag“-féle világhírű

„Diatomea” (legtökéletesebb égető apparátus), valamint „Juvel” és „Tip-Top” is, szintegy égetésre való fatárgyak kaphatók Kerpel Izsó könyv- és papirkereskedésben, Aradon. 212

4 polgárit végzett

jó írásu fiatal ember kerestetik helybeli nagy részvénytársasághoz. Ajánlatok „Gyakornok” jeligére a kiadóba kéretnek.

4 középszályt végzett

jó megjelenésű fiu, tanulól fizetéssel felvétetik, a „Vörös Kereszt” drogueriában Weitzer János-utca 2. (Fehér Gyula üzletével szemben.) 875

Több mint 25 év óta elismert legelőcsőbb bevásárlási forrás!

Kilényi C. és Társa

divat, kasmű, rövidaru és fehérnemű üzlete

a „kék golyóhoz”

Arad, József főherceg ut II. szám

(Karolina-utca sarkán.)

Nagyon olcsó árban árusítanak: vásznak, divatszövetek, blous selyem, barchetek, trikó ingek és nadrágok, sapkák, keztyűk, harisnyák, cipők: gyermek ruhák, női és férfi ingek, nyakkendők, ágyterítők, paplanok, esernyők, stb. 515

Legelőcsőbb bevásárlási forrás!

Technikai rajzokhoz

alkalmas, nagyobb mennyiségű eredeti, darabos kínai tust kiárusít **Inguz I. és Fia** könyvkereskedése Arad, Weitzer János utca. 201

Uj cipész-üzlet!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy **Batthyány-utca 32. szám alatt** egy a mai kor igényeinek megfelelő **cipész-üzletet**

nyitottam, hol úgy a rendelések, mint kész munkák a legjobb minőségű anyagból, a legdivatosabban készülnek.

Ugyszintén a javítások pontosan és azonnal készíttetnek.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, tisztelettel 425

Márton György,
cipész.

Telefon 590. 385

Diamant Ferenc

elektrotechnikai üzlete

Arad Atzél Péter utca 2.,

a minház időjárásával szemben. Bohos-udvarban.

Villanyvilágítási, erőátvitel, telefon és csengő berendezés és javításokat szakszerűen és legelőcsőbban végzem. Gáz- és villanycsillárok legmodernebb kivitelben.

Továbbá Auergökök, hengerek, villanykörték, izzószálak, tüllpánok, gyöngygyöngyök, ernyők és szerelési anyagok legjobb minőségben gyári árakban kaphatók.

Üzlethelyiség

mely rövidaru-, fűszer-, vagy egyéb

nagykereskedésnek

is igen alkalmas

a Boros Béni-tér és Fa-utca sarkán

f. évi május 1-ére,

esetleg lakással együtt

kiadó.

Értekezni lehet Goldschmidt Mihály cég (Boros Béni-tér 24. sz. a.) irodájában. 876

U J K Ö N Y V E K

Wilde Oscar

GONDOLATOK

— Ötletek. —

Eschtruth Natália

LENGYEL VÉR

— Regény. —

Kapható a kiadó SACHS FRIGYES könyvkiadóhivatalában,
BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 37. sz.

30 napig

maradnak érvényben ezen rendkívül mélyen leszállított

OCCASIO ÁRAK!

☛ Csak elsőrendű minőségű áruk olcsó árban! ☛

Egy vég vászon kitűnő minőség	frt. 3.15
Rumburgi vászon uri nadrágra vége	frt. 3.85, 4.45
Teljes vég királyvászon női fehérneműre, vékony szálú	frt. 5.80, 6.65
Cégem különlegessége 50 rőfös rumburgi vászon minden célra alkalmas	9.75, 11.75
Teljes vég kanavász szintartó kitűnő minőség	4.90, 5.50, 6.50
Teljes vég chiffon kitűnő minőség	4.80, 5.50, 6.50
Teljes vég chiffon Seacol legfinomabb	6.85, 7.90, 8.95
Lepedővászon egy szélben varrás nélkül	6.85, 7.50
Lepedővászon gyepon fehérítve	9.50
6 személyes cérna damaszt étkező teríték, abrosz és 6 szalvéta	1.85, 2.85
12 személyes cérna damaszt étkező teríték, abrosz és 12 szalvéta	5.—, 6.35
6 személyes szebbnél-szebb cérna damaszt kávé-teríték abrosz és 6 szalvéta	1.35, 1.66, 2.85
6 darab cérna damaszt óriási törülköző	frt. 1.44
6 darab vászon pohártörő	frt. 88.—, 1.25
6 darab flanel pohártörő	kr. —48
Alkalmi vétel rouge paplan most	frt. 2.72
Selyem klott óriási paplan, vattás	frt. 3.95
Flanel takaró gyönyörű mintákban	frt. 1.25, 1.65, 2.25

Uri fehérneműekre.

5 rétü kezelő színes, vagy fehér	24 kr.
R. R. 5 rétü uri gallér, darabja	frt. —16 kr.
Tartós uri ing, sima, divatos mellel	— 98 kr.
D D. Schifon uri ing, sima, redős vagy piké mellel	1.12 kr.
R. R. Schifon díszes, sima, redős vagy piké mellel	1.32 kr.
R R. Schifon háló ing	1.13 kr.
Tirol körper uri alsó nadrág 68 krajcár.	
Francia szabásu himzett, gombos uri nadrág	85 kr.
6 darab kitűnő vászon zsebkendő 49, 65, 78, 95 kr.	
Fegyházi kötött uri harisnya most 12, 22, 29 kr.	
Kötött gyapju uri harisnya most 35, 42, 46 kr.	
Tartós uri esernyő 1 frt. 25 kr.	
Mindenki vegyen nyers selyem elegáns esernyőt most 1.75.	

Valamint összes raktáron lévő áruk minden versenyt felülmuló olcsó árban.

☛ Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. ☛

Meg nem felelő áruért a pénz visszaadatik.

Reiner S. Sándor

alkalmi áruháza

☛ Szabadság-tér 15. sz. ☛

A nagy forgalom miatt mintákat nem küldhetünk.